TÜRK-İŞ

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU YAYIN ORGANI

NİSAN : 1980

SAYI : 133

KADERİNE TERKEDİLDİ

TÜRK-İŞ, TOPLU SÖZLEŞME KOORDİNASYON KURULU TEŞEKKÜL ETTİRDİ.

THY UYUŞMAZLIĞINA HENÜZ BİR

AYLIK
EĞİTİM
VE
MESLEK
DERGİSİ

TÜRK-İŞ

TÜRKİYE
İŞÇİ SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
YAYIN
ORGANIDIR

DERGİMİZ,
BASIN AHLAK
YASASINA UYAR

NİSAN
1980
SAYI : 133

FİATI 25.—TL.

SAHİBİ :
TÜRKİYE
İŞÇİ
SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
ADINA
GENEL BAŞKAN
İBRAHİM DENİZCİER

MÜESSESE
MÜDÜRÜ :
GENEL
TEŞKİLATLANDIRMA
SEKRETERİ
ORHAN ERÇELİK

SORUMLU
YAZI İŞLERİ
MÜDÜRÜ
HÜSEYİN EMEKÇİOĞLU

İDARE VE YAZIŞMA ADRESİ :
TÜRK-İŞ
GENEL MERKEZİ
BASIN VE HALKLA
İLİŞKİLER BÜROSU
BAYINDIR SOKAK No. 10
17 91 34 - 18 10 09

DİZGİ VE BASKI :
DEMİRCİOĞLU
MATBAACILIK
17 30 51 - ANKARA

KAPAK VE MİZANPAJ :
GRAFİK STÜDYO S
29 70 46 - ANKARA

içindekiler

«GENÇ İŞÇİLERİN SORUNLARI SEMİNERİ» ANKARA'DA YAPILDI...

TÜRK-İŞ'le Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU)'-nun ortaklaşa düzenledikleri «Genç İşçilerin Sorunları» adlı seminer, 14 Nisan Pazartesi günü Ankara'da çalışmalarına başlamıştır.

Dedeman Oteli salonlarındaki beş gün süreli bu seminerde, TÜRK-İŞ/ICFTU/ILO ile Federal Almanya İşçi Sendikaları Konfederasyonunun temsilcileri de bu konuya ilişkin görüşlerini yansıtan birer tebliğ sunmak üzere bulunmaktadır.

«Genç İşçilerin Sorunları» seminerinde, genç işçilerin sorunlarının kamuoyuna yansıtılması ve benimsetilmesinde basının katkısı konulu bir de panel düzenlenmiştir.

Seminerin son günündeki bu panele davet edilen sözlü ve yazılı basın organlarının temsilcileri, bu konuyu içeren görüşlerini dile getirmişlerdir.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı DENİZCİER, Çalışma Bakanı Cavit ERDEMİR, TÜRK-İŞ İcra Kurulu ve bazı Yönetim Kurulu üyeleri ile Konfederasyona bağlı kuruluşların İcra Kurulu üyelerinin hazır bulunduğu seminerle ilgili geniş bilgiler, dergimizin gelecek sayısında yayınlanacaktır.

sunuş

sosyal önlemler gecikmesin

Sayın Okurlarımız,

GÜNDEN güne artan hayat pahalılığı karşısında, TÜRK-İŞ in birkaç kez Sayın Hükümet Başkanına ve diğer yetkili organlara ilettiği «SOSYAL ÖNLEMLER»'in, geciktirilmemesinin önemi, biraz daha belirgin hâle gelmektedir.

ORTAYA çıkan her önemli sorunun hallinde gerçekçilikten ayrılmıyan ve sağlam ilkeleri doğrultusunda her zaman «Önce Ülkenin Çıkarları» tezini savunan Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu, bu tezi savunurken, işçi haklarının ve tüm çalışanların sorunlarının ülke sorunlarından soyutlanamıyacağını da anlatmaya çalışmıştır. Esasen, TÜRK-İŞ'-in belirgin vasıflarından en önde geleni, bu tür davranışını her zaman kanıtlamış olmasıdır.

ZİRA, çalışma barışının ve çalışanların refahının sağlanamadığı bir toplumda, gerçek huzurdan bahsedilemiyeceği açıktır.

İŞTE TÜRK-İŞ, bu gerçekten hareketle alınan son ekonomik kararların yanında, geciktirilmeden bazı sosyal önlemlerin alınmasının da zaruretine işaret etmiş ve her vesileyle hükümetten ve özellikle Yüce Parlamentomuzdan bunu dilemiştir.

ALINAN ekonomik kararların doğurduğu ağır hayat yükünün, özellikle emeği ile geçinenler üzerinde büyük bir baskı yarattığını ve bu baskının, sosyal patlamalara yol açmaması için, dar ve sabit gelirlilerin, sosyal muhtevalı kanunlarla desteklenmesi gereğine işaret eden TÜRK-İŞ, bu isteklerinde kararlıdır ve haklıdır.

SADECE hazineye dönük olan ve büyük sermaye sahiplerinin portföyünü daha da şişiren ekonomik önlemler yerine, ülke ekonomisini tümüyle rahata ve refaha ulaştıran önlemler, TÜRK-İŞ'in bilimsel çalışmalar sonucu hazırladığı ve sunduğu reçetede mevcuttur. Yüce Parlamentomuz, bu isteklere, daha fazla zaman harcamadan eğilmelidir.

ÇALIŞMA barışını da pekiştirecek olan bu isteklerimizin gerçeklertirilmesi ise titizlikle izliyeceğimiz bir konudur.

SAYGILARIMIZLA.

TÜRK-İŞ GENEL BAŞKANI İBRAHİM DENİZCİER :

"HÜKÜMETİN TUTUMU SABRIMIZI TAŞIRMAK ÜZEREDİR..."

GENEL BAŞKAN DENİZCİER HÜKÜMETİ UYARDI

TÜRKİYE İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ) Genel Başkanı İbrahim Denizcier, Hükümetin özellikle işçi kesimini ilgilendiren sosyal içerikli yasaların hazırlanması ve Meclislere sunulması sırasında, TÜRK İŞ'in görüşünün mutlaka alınması lazımgeldiğini söylemiştir.

Denizcier, «Çeşitli uyarılarımıza rağmen, Türk İşçi Hareketini tedirgin eden ve çalışma barışını bozucu nitelikte olan bir takım girişimlere teşebbüs eden Hükümetin bu tutumu sabrımızı taşırmak üzeredir.» demiştir.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı İbrahim Denizcier, 29 Mart günü basına verdiği demeçte, başta Başbakan Süleyman Demirel olmak üzere, zaman zaman hükümetin diğer üyeleriyle yapılan temas ve görüşmelerde, gerek ülke ekonomisinin tümü, gerekse özel işçi sorunları hakkında sunulan ayrıntılı bilgi, öneri ve uyarılara rağmen, Hükümetin bu sorunlara gereken önemi vermediğini söylemiş ve şöyle devam etmiştir.

«TÜRK-İŞ olarak bugüne kadar işbaşına gelen her Hükümetle, iş barışını korumak yanında, ülkemizin esenliğini ilgilendiren her konuda iyi bir dialog içinde olmağa özen göstermekteyiz.

Sayın Demirel Hükümetinin kurulduğu günden buyana da, Konfederasyonumuz bu olumlu tutumunu sürdürmüş ve zaman zaman Hükümetle çeşitli vesilelerle ortaya çıkan sorunların çözümü konusunda karşılıklı görüşmeler yapılarak gerekli önerilerde bulunulmuşıur.

Bu görüşmelerimiz sırasında tüm çalışanların sorunlarıyla olduğu kadar, alınan son ekonomik önlemlerin ülke yararına sonuçlar vermesi açısından da görüşlerimizi ve iyi niyetimizi ortaya koymuş bulunmaktayız.

Ancak, özellikle sosyal içerikli yasa tasarılarının hazırlanışı ve Meclislere sunuluşu sırasında, işçi kesimini temsil eden en büyük tek kuruluş TÜRK-İŞ'in görüşleri alınmadığı gibi, bu yoldaki uyarılarına da tasarılarda yer verilmemiş olması üzüntü vericidir.

Örneğin, asgari geçim indiriminin geciktirilmesi, vergi yasalarındaki köklü değişikliklerle ilgili taleplerimizi kıdem tazminatları değişikliğine karşı düşündüklerimiz, toplu iş sözleşmelerinin geciktirilmesi ve toplu sözleşme düzenine müdahale olarak saydığımız Eşel Mobil, (Koordinasyon Kurulu) ve gerekse her Mart ayında ödenmekte olan işçi ikramiyelerinin ilk kez belirsiz bir tarihe ertelenmesi, Hükümetin işçi sorunlarına gerekli ağırlığı ve önemi vermediği kanaatini uyandırmaktadır.

TÜRK-İŞ olarak, Hükümetin bu kaygı verici tutum ve tavrını günlerdir titizlikle ve sabırla izlemekteyiz. TÜRK-İŞ'in uyarıları ve önerileri önümüzdeki günlerde de dikkate alınmadığı takdirde, güç kaynağımız olan işçi topluluğundan gelen tepkiler de gözönünde bulundurulacaktır. .

Bu konuda ayrıntıları görüşmek ve alınacak kararın çerçevesini belirlemek üzere, Konfederasyonumuza bağlı tüm kuruluşların yöneticilerini 9 Nisan Çarşamba günü saat 0.9.00'da toplantıya çağırıyorum.

Burada saptanacak görüşler. 10 Nisan'da yapılacak TÜRK-İŞ Yönetim Kurulundan geçirildikten sonra, Konfederasyonumuzun Hükümete karşı takınacağı tavır kesin olarak uygulamaya konulacaktır.»

TÜRK - İŞ BAĞLI KURULUŞLARINA GÖNDERDİĞİ BİR GENELGEDE, DÜNYA KOMÜNİST SENDİKALAR BİRLİĞİ (WFTU) TARAFINDAN DÜZENLENEN BİR TOPLANTIYA KATILINMAMASINI İSTEDİ.

DİSK'İN MEYDAN MİTİNGLERİNE KATILAN TÜRK-İŞ ÜYESİ SENDİKALAR HAKKINDA TÜZÜK İŞLEMLERİ UYGULANACAK.

TÜRK-İŞ, Konfederasyona bağlı kuruluşlara gönderdiği bir Genelgede, önümüzdeki yıl başlarında «Dünya Komünist Sendikaları Birliği» (WFTU) tarafından Yeni Delhi'de yapılacağı öğrenilen bir toplantıya, hiçbir üye kuruluşun katılmamasını istemiştir.

Genelgede, 20 - 23 Şubat 1980 Tarihlerinde Ankara'da Olağanüstü toplanan TÜRK-İŞ Yönetim Kurulunda da, «TÜRK-İŞ dışındaki Konfederasyonların ve örgütlerin düzenliyecekleri ve düzenledikleri eylemlere katılmama» yolunda alınan bir karar da hatırlatılmıştır. TÜRK-İŞ'in de üyesi bulunduğu Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu» (ICFTU) da, Hür ve Demokratik olmayan diğer kuruluşların konferans, seminer ve benzeri toplantılarına hiç bir şekilde katılmama yolunda devamlı uyarılarda bulunduğuna işaret edilmiştir.

TÜRK-İŞ'in bağlı kuruluşlarına, gönderdiği yeni genelgesinde, gerek TÜRK-İŞ'in, gerekse üyesi bulunduğu ICFTU'nun kararlarına uyulması zorunluluğu bir kere daha hatırlatılmış ve adı geçen konferansa neden katılınmaması gerektiği şöyle açıklanmıştır :

«ICFTU'nun Asya Bölge Teşkilâtı (ARO)'dan alınan 18 Şubat 1980 Tarihli bir yazıda, 1981 Yılı başlarında Yeni Delhi'de toplanacak «Asya Sendikaları Birlik ve Dayanışma Konferansı»na temasla, bu toplantının aslında Dünya Komünist Sendikaları Birliği (WFTU) tarafından, Asya Bölgesindeki hür ve demokratik sendikaların etkinliğini azaltmak amacıyla düzenlendiği bildirilmektedir. Hür sendikaları yanıltmak için Konferans gündemine, «Bölgedeki sendikal örgütlerin dayanışması, işsizlik ve istihdam sorunları, çokuluslu şirketler ve sendikalar» gibi konuların dahil edildiği bu Konferansa, Asya bölgesindeki tüm sendikal kuruluşlar davet edilecektir. Ancak, bu konferansa katılmanız için yapılacak çağrıya itibar edilmemesi gerekmektedir.»

Bu arada, bu ve bundan önceki uyarılara rağmen, Disk'in 20 ve 22 Mart tarihlerinde İzmir ve İzmit'te düzenlediği meydan mitinglerine katıldıkları saptanan TÜRK-İŞ üyesi bazı sendikalar hakkında da, tüzük hükümlerinin işletileceği belirlenmiştir.

işçi - memur ayırımı

BAZI İŞÇİLERİN MEMURLAŞTIRILMAK İSTENDİĞİNE DİKKATİ ÇEKEN TÜRK-İŞ BU SORUNA KESİN ÇÖZÜM İÇİN HÜKÜMETE BAŞVURDU.

TÜRK-İŞ İcra Kurulu, son günlerde bazı kamu kuruluşlarında işçilerin memur statüsüne geçmeğe zorlandıklarını öne sürmüş ve bu soruna kesin çözüm getirilmesini istemiştir.

Bu konuyla ilgili olarak Maliye Bakanlığına geçen ay içinde yazılı başvuruda bulunan TURK-İŞ İcra Kurulu, 1897 Sayılı Kanun uyarınca kurulan bir komisyonun 1975 ve 1976 yıllarında, Resmi Gazete ile yayımlanan ve kesinlik kazanan işçi - memur ayırımına ilişkin kararlarına aykırı olarak yeniden «memurlaştırma» işlemlerine başlanmış olmasını, «İşçi haklarına ve hukukun üstünlüğüne ters bir tasarruf» şeklinde nitelendirmiştir.

Bu bakımdan, Maliye Bakanlığının 22.Mart..1979 Tarihli işçi kadrolarına ait genelgesinin belirtilen gerçekler doğrultusunda yeniden düzenlenmesini ve gelip giden hükümetlerce yılların sorunu haline dönüştürülen «işçi - memur ayırımı»'na kesnlik kazandırılmasını da talep eden TÜRK-İŞ İcra Kurulu, Bakanlığa gönderdiği yazısında, «İşçi haklarını tehlikeye sokabilecek en ufak bir yoruma dahi meydan vermiyecek açıklıkta yeni bir genelge hazırlanmasını» ısrarla istemiştir.

TÜRK-İŞ İcra Kurulu, kamu kuruluşlarında belirli nitelikteki görevlerin işçi statüsündeki kimselere gördürülmesinin ve zorlama yöntemlerle işçilerin memur ünvanlı kadrolara geçirilmesinin mevcut yasalara da aykırı olduğunu hatırlatmıştır.

ŞİDE, EŞEL-MOBİL İLE İLGİLİ GÖRÜŞÜNÜ AÇIKLARKEN, «TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ MÜDAHALE KABUL ETMEZ BİR SİSTEMDİR» DEDİ...

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri M. Sadık

TÜRKİYE İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ) Genel Sekreteri M. Sadık Şide, 20 Mart günü yaptığı basın toplantısında parlamentoda bulunan ve Eşel - Mobil sistemini öngören yasa tasarısı ile ilgili görüşleri açıklamış ve «Toplu iş sözleşmesi, müdahale kabul etmez bir sistemdir. Toplu iş sözleşmelerinin ücret zamları ile ilgili bölümü yerine Eşel - Mobil sisteminin ikame edilmesi, toplu iş sözleşmesinde parasal maddelerin müzakeresini ortadan kaldırmaktadır.» demiştir.

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri basın toplantısında ayrıca, «can ve mal güvenliğinin korunması, hukukun üstünlüğünün sağlanması», «En az geçim indirimi», «Tarım ve Orman İş Kanunu», «İşçi alacakları konusu» «Çıkarılan ve sürülen işçiler», «KİT'ler ve işçinin yönetime katılması» ile «Madenlerin devletleştirilmemesi» konuları üzerinde durarak şunları söylemiştir :

EŞEL-MOBİL TASARISI

«Toplu iş sözleşmesi, müdahale kabul etmez bir sistemdir. Toplu iş sözleşmelerinin ücret zamları ile ilgili bölümü yerine, Eşel - Mobil sisteminin ikame edimesi, toplu iş sözleşmesinde parasal maddelerin müzakeresini ortadan kaldırmaktadır.

275 Sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanunu böyle bir uygulamaya imkân tanımamaktadır.

ALINMASINI TALEP ETTİĞİMİZ SOSYAL ÖNLEMLER

1980 Ocak ayında yapılan devalüasyon ve alınan ekonomik kararlardan hemen sonra alınması mutlak gerekli olan sosyal tedbirlerin hâlâ gereğince alınmamış olması ızdırap vericidir.

Sayın Başbakandan alınmasını talep ettiğimiz sosyal önlemler şöyledir :

- **En az geçim indirimi,**
- **Vergi adaleti,**
- **Toplu iş sözleşmelerinin süratle sonuçlandırılması,**
- **İşsizliğin önlenmesi,**
- **Emeklilerin durumunun düzeltilmesi.**

Ekonomik politika geregi fiyatların serbest bırakılmasını uygun bulan hükümet, bu arada kurduğu Koordinasyon Kurulu ile toplu iş sözleşmelerini kontrol etmek ve işçi ücretlerine yapılacak zamları sınırlı tutmak gayretine girmiştir. Fiyatlara koş, ücretlere dur emri adaletsizliğin ta kendisidir. Bu adaletsizlik giderilmediği takdirde tepkimiz çok büyük olacaktır.

CAN VE MAL GÜVENLİĞİNİN KORUNMASI VERGİ KANUNU

Kamu Düzeninin sağlanması amacıyla, bazı yasalarda yapılan değişiklikler amacı sağlamaya yeterli değildir. Şüphesiz, terörün önlenmesi için yasal düzenlemelere ihtiyaç vardır. Fakat tek başına yasalarda yapılan değişikliklerle ceza miktarlarının artırılması sorunu çözmeye yetmez.

Toplumu iyiden iyiye huzursuz kılan anarşi ve terörün kaynakları, gerçekçi biçimde tesbit edilmeli ve kaynakta yatan sebeplerin ortadan kaldırılması sağlanmalıdır.

Halen Parlamentoda bulunan vergi kanunu yeni tasarısının ücretliler bakımından taşıdığı önem büyüktür. TÜRK-İŞ ilkesine göre «Az kazançtan az, çok kazançtan çok vergi alınması bunun için vergi kaybı ve kaçakçılığının mutlak önlenmesi» sağlanmalıdır. Vergi dilimlerinin ve onlara uygulanacak tarifelerinin adaletli biçimde düzenlenmesi, bunun yanında kazançların ikramiye ve ücret ile birleştirilmesi suretiyle vergilendirilmesine ve kıdem tazminatlarının vergiye tabi tutulmasına şiddetle karşıyız. TÜRK-İŞ olarak inanmaktayız ki, adaletli bir vergi düzeni, enflasyon hızını azaltıcı ve gelir dağılımını dengeleyici olması ile büyük değer taşımaktadır.

KIDEM TAZMİNATLARI KONUSU

Bütün işçilerin üzerine titredikleri en önemli haklardan biri olan Kıdem Tazminatının tavan ile sınırlandırılmasına, TÜRK-İŞ olarak şiddetle karşıyız. Bu görüşümüz başta sayın Başbakan olmak üzere, bütün Bakanlara ve siyasi parti temsilcilerine açıkça anlatılmıştır.

TÜRK-İŞ'in kesinleşmiş görüşüne göre: Ödenmesi sonraya bırakılmış ücret parçası olan, Kıdem Tazminatının kanunda belirtilen sınırdan geriye gelerek vergiye tabi tutulmasına izin verilmeyecektir.

Özetle TÜRK-İŞ kazanılmış işçi haklarına sonuna kadar sahip çıkılacaktır.

TARIM VE ORMAN İŞ KANUNU

Uzun bir süredir hükümet programlarında ve kalkınma planlarında yer aldığı halde, bugüne kadar çıkarılamamış bulunan Tarım ve Orman İş

Şide basın toplantısı düzenledi

Kanunu bugüne kadar hiç bir kanuni haktan yararlanamayan on milyon işçiyi kapsamına alması beklenen önemli bir kanundur. Bu sebeple Tarım ve Orman işçisinin özlemini giderecek muhtevada olması ve bu işçileri beklenen kanuni himayeye alacak şekilde düzenlenmesi şarttır.

Ayrıca, çıkarılacak kanunun, bu kesimde akdedilmiş bulunan toplu iş sözleşmeleriyle sağlanan imkânları en azından aynen korumalı ve ileriye dönük gelişmelere açık bulunmalıdır. Aksi halde, bu kesimde görülen yaralar tedavi edilemeyecek ve giderek kangren halini alacaktır.

İŞÇİNİN DEVLETTEN ALACAKLARI

Kıdem Tazminatlarından, ikramiyelerden, toplu iş sözleşmesi ve ücretlerden dolayı işçi alacaklarının beş milyar Türk lirasına yaklaştığı tesbit edimiştir. Cumhuriyet tarihimizin hiç bir döneminde devletin işçilere böylesi borcu birikmemiştir. Bu alacakların hemen ödenmeye başlaması ve sağlıklı bir tediye planına bağlanması mutlaka sağlanmalıdır.

ÇIKARILAN VE SÜRÜLEN İŞÇİLER

Başka bir siyasi düşünce içindedir diye işçilerin işlerinden çıkarılması veya başka yerlere tayin edilmesine TÜRK-İŞ olarak şiddetle karşıyız. Böylesi partizanca tutum karşısında dün olduğu gibi, bugünde en şiddetli şekilde tepkimiz gösterilecektir. Sendikalarımızın bu olaylar karşısındaki her türlü kanuni davranış ve direnişleri TÜRK-İŞ tarafından desteklenmektedir.

İşsizliğin had safhada olduğu ülkemizde yeni yeni işsizlerin doğmasına hiçbir zaman rızamız yoktur.

KİT'LER VE İŞÇİNİN YÖNETİME KATILMASI

Kamu İktisadî Teşebbüslerinin devamlı zarar ettiği ve Türk ekonomisinin bel kemiği sayılan bu müesseselerin bugünkü durumdan ve içinde bulundukları çıkmazdan kurtarılması şarttır, bunun yolu tüm ileri ülkelerce denendiği ve uygulandığı gibi işçinin yönetime katılması ile sağlanacaktır.

Kamu İktisadî Teşebbüslerinin siyasi parti çiftliği olmasından kurtarılması şarttır. Bu yapılmadıkça Kamu İktisadi Teşebbüslerinin zararları önlenemez.

Ayrıca, sübvansiyonların hepsini haklı saymak mümkün değiidir. Bizce bunlar daha etraflı ele alınıp ekonomimizin bugünkü durumu yeniden gözden geçirilmeli ve yeniden düzenlenmelidir.

MADENLERİN DEVLETLEŞTİRİLMESİ

TÜRK-İŞ Ana ilkelerinden biri de devlete ve millete ait olan madenlerimizin değerlendirilmesidir. Bunların devletimizin çıkarlarına en uygun bir şeki'de işletilmesi ve değerlendirilmesi için devlet eliyle işletilmesinin şart olduğuna inanmaktayız.

Devlet işletmeciliğinden bazı kötü örnekler vermek suretiyle bu inancımıza karşı çıkanlar bulunabilir. Ancak, onlara verilecek cevap açıktır. Devlete ait iyi işletmelerden verilecek örnek bu cevabın ta kendisidir.

Özet olarak bu görüş ve düşünce ışığı altında devletleştirilmiş bulunan yer altı madenlerimizin tekrar özel sektöre devrine ait teşebbüsleri ülke cıkarları ile bağlı göremiyoruz.»

TÜRK-İŞ GENEL SEKRETERİ ŞİDE, BASIN TOPLANTISINDA TÜRK-İŞ'İN GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLADI...

TÜRK - İŞ İSTEKLERİNDE ISRAR EDİYOR

- **VERGİ DİLİMLERİNİN ASGARİ ÜCRETİN 3 KATINA KADAR OLAN KISMI YÜZDE 12'DE KALMALI**
- ÜCRET VE DİĞER ÖDEMELER AYRI AYRI VERGİLENDİRİLMELİ
- **İHBAR TAZMİNATLARI TAMAMEN VERGİDEN MUAF TUTULMALI**
- KIDEM TAZMİNATLARININ 972 BİN LİRASI VERGİLENDİRİLMEMELİDİR...

TÜRKİYE İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ) Maliye Bakanlığınca hazırlanmış bulunan «Mali İstikrar Kanun Tasarısı» hakkındaki görüşünü, kanun genel kurullara gelmeden önce, başta Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Başkanları ile Başbakan olmak üzere, Parlamentoda temsil gücü olan tüm siyasi partilerin Genel Başkanlarına, Cumhuriyet Senatosu ile Millet Meclisi Grup Başkanları ve Vekillerine ulaştırmıştır.

TÜRK-İŞ'in «Mali İstikrar Kanun Tasarısı» ile ilgili görüşünün başında, adil bir vergi düzeninin getirilmesi yer almakta, asgarî geçim indiriminin, asgarî ücret seviyesine çıkarılması istenerek, vergi dilimlerinin de asgari geçim indiriminin üç katına kadar yüzde 12 olmasında ısrar edilmektedir.

Gelir vergisine tabi gelirlerin yüzde oranları konusunda, TÜRK-İŞ şu görüşü öne sürmektedir :

«Yeni tasarıda vergi oranları bilhassa ücretliler bakımından yüzde 45 nisbetinde bir vergilendirme getirmektedir. Bu durum, halen yürürlükteki yasanın 103. Maddesindeki vergi nisbetlerine nazaran 3 Katı kadar artış oranı meydana getirmektedir.

Örneğin; Yılda 1 Milyon TL. kazanan bir mükellef yüzde 45 oranında vergi verirken 100 bin TL kazanan diğer mükellefin de yine yüzde 45 oranında vergi vermesi, az kazanandan az, çok kazanandan çok vergi alınması prensibine aykırı düşmektedir. Bu nedenle yeni tasarıdaki gelir vergisine tabi gelir dilimleri ve vergi nisbetleri yerine halen yürürlükteki yasada gösterilen gelir dilimleri ve vergi nisbetleri yerine 10 kat sayısı ile çarparak :

GELİR DİLİMLERİ		NİSBETİ % VERGİ
Asgari Ücretin 3 Kadına kadar		12
Sonra gelen	25.000.— TL. için	15
Sonra gelen	50.000.— TL. için	20
Sonra gelen	150.000.— TL. için	25
Sonra gelen	300.000.— TL. için	35
Sonra gelen	600.000.— TL. için	45
Sonra gelen	1.500.000.— TL. için	55
Sonra gelen	2.250.000.— TL. için	60
Sonra gelen	2.500.000.— TL. için	65
Sonra gelen	2.850.000.— TL. için	68

10 Milyon ve daha fazla matrahlara % 60 vergi nisbeti uygulanır, şeklinde olması halinde az kazanan az, çok kazanan çok vergi ödemiş olacaktır.

Ülkemizde, Anayasamızın ruhuna uygun olan bir vergi adaleti yıllardanberi sağlanamamıştır. Bunun sonucunda vergi yükü çok büyük ölçüde çalışanlar üzerine yıkılmıştır.

1980 Yılı içinde vergi gelirlerinin genel bütçe içindeki payı yüzde 91 olarak öngörülmüştür. Vergi gelirleri içinde en önemli kalem olan gelir vergisinin ise en büyük payını ücretliler ödemektedir. Ücretlilerin vergileri daha ücretlerini almadan kesildiğinden vergi kaçırmaları söz konusu değildir. Oysa, bugün ülkemizde sebest meslek ve ticari kazanç sağlayan vergi mükelleflerinin çok büyük ölçüde vergi kaçırdıkları bilinen bir gerçektir.

Öte yandan, işçi ve memurların ödedikleri vergi oranları da gittikçe yükselmektedir. 1979 Yılında gelirlerinin ortalama yüzde 35-40'ını vergi olarak ödeyen işçi ve memurlar, bugün ortalama yüzde 50-55 oranında vergi ödemektedirler.

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununa göre, mevcut uygulamada ücretlilerin ödediği vergi oranlarını göstermek amacıyla bir örnek verecek olursak, evli 2 çocuklu ayda 30 bin lira brüt ücreti olan bir mükellefi ele alalım;

30.000.— TL. — 1.440.— TL. =
28.560.— TL. Vergi Matrahı

13.827.— TL. — Gelir Vergisi
864.— TL. — Mali Denge Vergisi
120.— TL. — Damga Pulu
14.811.— TL. — Toplam Vergi Tutarı
1.440.— TL. — Sigorta Primi
16.251.— TL. — Kanunî Kesintiler Tutarı
30.000.— TL. — 16.251.- TL. =
13.749.— TL. Net ele geçen.

Bu mükellefin kanuni tevkifat tutarı brüt maaşının % 55'i, buna mukabil eline geçen net tutar oranı ise % 45 olmaktadır.

ÜCRET VE DİĞER ÖDEMELERİN AYRI AYRI VERGİLENDİRİLMESİ

TÜRK-İŞ'in ücret ve diğer ödemelerin ayrı ayrı vergilendirilmesi konusu ile ilgili görüşünde, 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun 104. Maddesi B bendi 2. fıkrasına atıf yapılarak «Muhtelif ücret ödemelerinde vergi çedvelleri her ödeme ayrı ayrı gözönünde tutularak uygulanır» denilmektedir.

Bundan amaç, yan ödeme - prim ve ikramiye gibi ücret dışı ödemelerin, ücretle birleştirilmeden vergilendirilmesidir. Başka bir deyişle, «her ödemenin kendi kaynağında vergilendirilmesi» prensibi geçerli kılınmalıdır.

Bu hüküm 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun 104. Maddesi B bendi ikinci fıkrasında bulunmasına rağmen, yeni tasarının 104. Maddesinde bu kısım tamamen kaldırılmaktadır. Bununla çeşitli ücret ödemelerinin asıl ücretlerle birleştirilerek vergilendirilmesi esasının getirildiği açıktır. Bu da ücretliler aleyhine vergi matrahının yükseltilmesine yol açmaktadır. Bunun için 104. Maddenin muhtelif ücret ödemeleri ile ilgili bendinin, eskisi gibi kalmasını temenni etmekteyiz.

İŞÇİYE ÖDENECEK KIDEM VE İHBAR TAZMİNATINA DEVLET EL SÜRMEMELİ

Kıdem ve İhbar Tazminatları ile ilgili olarak TÜRK-İŞ, şu görüşü ileri sürmektedir.

«193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun 25. Maddesinin 7 Numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmektedir» :

«10. Ödenen kıdem tazminatları (Hizmet süresi otuz yıl olup, birinci derecenin son kademesinden emekli olan bir memurun 5434 Sayılı Emekli Sandığı Kanununa göre alabileceği ikramiyenin 1/30'u ile hizmet süresinin çarpımı sonucu bulunacak tutarın fazlası ile hizmet ifa edilmeksizin yapılan ödemeler kıdem tazminatı sayılmaz ve bu ödemeler ücret olarak vergilendirilir.»

Bu madde ile ilgili bir örnek verecek olursak;

Yıllık kıdem tazminatı tutarı 34.500.—TL. olan ve fiili hizmet yılı 26 Yıl olan bir işçinin durumunu ele alalım;

34.500.—TL. X 26 = 897.000.—TL. Kıdem Tazminatı tutarı

180.—TL. X 30 X 7 = 40.500.—TL (Yıllık muafiyet, kıdem tazminatı tavanı)

40.500.—TL. X 26 = 972.000.—TL. (Kıdem Tazminatından vergi muafiyeti)

Örnekteki işçinin 26 Yıl hizmetinin sonundaki kıdem tazminatı tutarı 897.000.—TL. olduğundan bugünkü uygulamaya göre gelir vergisi ve mali denge vergisi vermemesi gerekir.

Yeni tasarıya göre ise, aynı işçinin durumunu ele aldığımızda;

1. Derece 4. Kademedeki bir devlet memurunun aylık ücreti 25.000.—TL.dır. Bu devlet memurunun 30 Yıllık hizmetinin sonunda 25.000.—TL. X 30 = 750.000.—TL. ikramiye alması gerekmektedir. Yine yeni tasarıya göre bunun 1/30'u = 25.000.—TL. ile örnekteki işçilerimizin 26 Yıllık hizmetini çarptığımızda 750.000.—TL.lık kıdem tazminatı tutarı vergiden muaf olmakta, bakiye kalan 247.000.—TL. vergi matrahı olmaktadır. Bu matrahtan 115.475.—TL.lik gelir vergisi, 7.410.—TL. mali denge vergisi kesintilerinin toplamı 122.885.—TL. olmaktadır.

Yukarıdaki örnekte de açıkça görüldüğü gibi eski uygulamaya göre asgari ücretin 7,5 katı tavan ve 24 Yıllık hizmet sonunda 972.000.—TL.lık bir vergi muafiyeti kıdem tazminatlarına tanınmışken, yeni tasarıya göre bu miktar işçiler aleyhine 750.000.—TL.na indirilmekte 222.000.—TL.lık bir vergi matrahı ile eski uygulamanın tersine işçiler üzerine yeni bir vergi yükü getirilmektedir.

İhbar tazminatı ile ilgili aynı maddenin 7. Bendinde ise şöyle denilmektedir :

«7. İşten çıkan veya çıkarılanlara ödenen ihbar tazminatları (kanunen ödenmesi zorunlu olan miktarı aşan ödemeler, ücret olarak vergilendirilir.»

TÜRK-İŞ ihbar tazminatlarının da tamamen vergi dışı bırakılmasından yanadır. Türkiye'de bir işsizlik sigortası olmadığından ihbar tazminatları bir nev'i işsizlik sigortası yerine geçmektedir. Bu bakımdan toplu iş sözleşmeleriyle kanuni hadlerin üstüne çıkılsa bile tamamının her türlü vergiden muaf tutulması kanısındayız.

Diğer taraftan TÜRK-İŞ Kıdem Tazminatının «işçinin ödemesi sonraya bırakılmış ücreti» olduğunu benimsemekte ve işçi için kıdem ve ihbar tazminatlarının çalışma ve sosyal güvence olduğunu kabul etmektedir.

Özgürlükçü demokratik düzeni benimseyen hiç bir ülkede, toplu pazarlık hakkının yasa ile sınırlandırıldığı görülmemiştir.

İşçi için kazanılmış hakların ortadan kaldırılmasını ya da kısıtlanmasını amaçlayan her türlü tasarruf karşısında TÜRK-İŞ sonuna kadar direnme kararındadır. İşçiye ödenecek kıdem ve ihbar tazminatına devletin hiçbir surette el sürmemesi, vergi adaletinin gerçekleştirilmesi için temel kural olmalıdır.»

Zonguldak Maden İşçileri Sendikası 24. Genel Kurulu Yapıldı...

GENEL BAŞKANLIĞA YENİDEN MEHMET TEZER SEÇİLDİ...

GENEL KURULDA BİR KONUŞMA YAPAN DENİZCİER : **«ASGARİ ÜCRET, VERGİ DIŞI BIRAKILMAZSA TÜRK-İŞ ŞALTERİ ÇEKECEKTİR.»** DEDİ

ZONGULDAK Maden İşçileri Sendikası 24. Olağan Genel Kurul toplantısında konuşan Çalışma Bakanı Cavit Erdemir, hükümetin Türkiye'yi güç şartlardan çıkartmaya kararlı olduğunu bildirmiş, «ama ayaklarımız havada değildir. Dikkatlice yere basmaktadır. Hükümet ilme, ekonominin prensiplerine dayanmaktadır. Hayalci değil, gerçekçiyiz» demiştir.

Çalışma Bakanı Erdemir konuşmasında bulunduğu bölge itibariyle Türkiye'nin büyük sıkıntılar içinde tehlikeleri göğüslemeye ve aşmaya çalıştığını kaydetmiş, işçi hakları ve genel grev konu-unda özetle şunları söylemiştir :

SİVAS TES-İŞ SENDİKASI OLAĞAN GENEL KURULU TOPLANDI

TÜRK-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreteri ve Tes-İş Federasyonu Genel Başkanı **Orhan Erçelik**, Sivas'da yaptığı konuşmada Sendika - siyaset ilişkilerine temas etmiş ve «Türkiye'de, siyasi istikrarsızlığın, sendika - siyaset ilişkisini henüz açık bir formüle bağlamadığı bir ortamda, Sendika yöneticileri siyasi partilerde aktif görev almamalıdırlar» demiştir.

Sivas'da toplanan Sivas Tes-İş Sendikasının Olağan Genel Kurulunda konuşan Erçelik sözlerine şöyle devam etmiştir :

«Bu temennimiz ta ki, siyasi tercihimizi bir bütün halinde yaptık, diyebileceğimiz noktaya kadar devam etmelidir. Birliğimizi korumanın tek ve temel şartı da budur.

Bir işçi kuruluşu, mesleki amaçlarla tek başına sorunlarını çözemeyen insanların güç birliği yaparak, sorunlarını çözme aracı olarak vücuda getirdikleri bir kuruluştur. Siyasal bir kuruluş değildir. Bu demek değildir ki, sendikacı siyaset yapmasın. Biz siyasetin tamamen içindeyiz. Ancak bu ayrı şeydir, parti siyaseti ise ayrı.

Demokrasiye inanıyorsak, siyasal partilerin varlığını, sendikalarımızın varlığı gibi, hatta ondan daha önemli tutarak kollayacağız, koruyacağız, kabul edeceğiz, saygı duyacağız. Bu saygıyı duyurucu davranış içinde görmesek bile, sabır ve tahammülle onları bizim çizgimize getirmeye çalışacağız.. Sendikaları sadece birer oy deposu olarak görmelerini önleyinceye kadar.»

Vergi adaletsizliği konusuna da değinen Orhan Erçelik bu konudaki görüşlerini şöyle açıklamıştır :

«Türkiye'de tek politikacı yoktur ki, gerek iktidarda, gerekse muhalefette olsun vergi adaletsizliğinden yakınmasın.. Bugüne kadar gelmiş geçmiş hiç bir Maliye Bakanı yoktur ki, vergi kaçaklarından söz etmemiş bulunsun.. 1979 yılında yapılan açıklamada sayın bakan, yılda yüz milyar liralık vergi kaçırıldığını söylüyor da, tedbirlerini almak için girişimde bulunamıyor..

1963 yılından beri vergi kanununun değiştirilmesi; asgari geçim indiriminin asgari ücret düzeyinde tutulması konusunda parlementerlerin olumsuz tutumlarını dikkatle izliyoruz.

Bu konuda hazırlanan son tasarının komisyonlarda ve meclisdeki görüşmelerini de tüm işçi liderleri olarak dinleyicilere ayrılan yerlerden izleyeceğiz.. Ve bugüne kadar kimlerin ve niçin önlediklerini de bir kez daha görerek temsil ettiğimiz kitlelere nakledeceğiz.

Siyasi platformda ülke yönetimini birinci derecede sorumlu kişi olarak yüklenmiş

«Türkiye, üretimini artırarak büyük sıkıntılardan kurtulacaktır Bu arada Türk işçisine önemli görevler düşmektedir.

Türk işçisinin hakları kanunla teminat altındadır. Bu hakların suç teşkil edecek davranışlarla bir arada olması mümkün değidir. İş mevzuatımızda genel greve yer verilmemiştir. Kanunlarımıza göre de suçtur. Türk işçisinin ideolojik amaçla kışkırtmalara hiçbir zaman kapılmayacağına inancımız tamdır».

DENİZCİER'İN KONUŞMASI :

TÜRK-İŞ Genel Başkanı İbrahim Denizcier de yaptığı konuşmada çeşitli konulara değinmiş «memurlara da sendikalaşma hakkı verilmelidir» demiştir.

DENİZCİER şöyle konuşmuştur :

«Asgari ücretin vergiden muafiyeti konusuna mutlaka açıklık getirilmelidir. Türk işçisinin isteği asgari ücretin vergiden muaf tutulmasıdır. Ayrıca, maaş ve ikramiyelerin birleştirilerek vergilendirilmesi ise doğru değildir.

Bu vergi meselesi için Mayıs ayına kadar yetkililere mühlet tanıyoruz. Bu konu istenildiği şekilde çıkarılmazsa TÜRK-İş şalteri çekecektir.»

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Denizcier, işçi kıdem tazminatı haklarının kısıtlanması çalışmalarını sert bir şekilde eleştirmiş, TÜRK-İŞ'in işçi haklarını sonuna kadar savunup, sahip çıkacağını söylemiştir .

Bu yılın toplu iş sözleşme yılı olduğunu bildiren Denizcier, 760 bin işçi adına kamu kesiminde görüşmelere başlanıldığını şimdilik hiç bir sonuca ulaşılamadığını kaydetmiştir.

Denizcier, konuşmasında madenlerin devlet eliyle işletilmesine ilişkin çalışmaları da eleştirmiş, «Madenlerin tekrar özel sektöre devrine ait teşebbüsleri de ciddiyetle bağdaştıramıyoruz.» demiştir.

---

olanların, ya da yüklenmeye talip bulunanların elbette bazı yükümlülükleri de vardır. Politikacılar artık; işçilerin, memurların, dar gelirli yurttaşların, küçük esnafın miting meydanlarında söyledikleri söze değil, icraatlarına inandıklarını bilmelidirler... Çünkü sorumluluk bazı çevrelerden korkarak, ürkerek taşınamaz,.»

Tes-İş Federasyonu Genel Başkanı Orhan Erçelik anarşi ve teröre de değindiği konuşmasında, «Huzuru ve yaşama özgürlüğü bulunmayan toplumlarda, kalkınma ve toplumsal refahtan söz edilemez» demiş ve şöyle devam etmiştir :

«Anarşi ve terör karşısında bütün mücadele etmenin, demokratik rejime inancımızın bir gereği olduğunu belirtmek, bizim gibi düşünenleri bu mücadeleye ortak harekete davet etmek, kaçınılmaz bir milli görevdir.

Ülkemizde cereyan eden olayları bu ölçüler içinde değerlendirdiğimiz taktirde hepimizi tedirgin eden anarşik olayları, kaynağı ne olursa olsun demokratik rejim için büyük bir tehlike olarak gördüğümüzü ifade etmek isterim.»

Ulusca huzura kavuşmak istediklerini belirten Erçelik, çeşitli işçi sorunlarına da temas etmiştir.

ERÇELİK : SİVAS TES-İŞ KONGRESİNDE KONUŞMASINI YAPARKEN

ERÇELİK : «TÜRKİYE'DE, SİYASİ İSTİKRARSIZLIĞIN, SENDİKA - SİYASET İLİŞKİSİNİN HENÜZ AÇIK BİR FORMÜLE BAĞLANMADIĞI BİR ORTAMDA, SENDİKA YÖNETİCİLERİ SİYASİ PARTİLERDE AKTİF GÖREV ALMAMALIDIRLAR.» DEDİ.

sendikalardan haberler...

THY GREVİ

HAVA - İŞ GENEL BAŞKANI İBRAHİM ÖZTÜRK BASIN TOPLANTISI DÜZENLEDİ

HAVA-İŞ SENDİKASI BAŞKANI İBRAHİM ÖZTÜRK VE SENDİKA İCRA KURULU ÜYELERİ BASIN TOPLANTISINDA

● **«İŞVEREN SİYASİ VE İDEOLOJİK GENEL LOKAVTINI SÜRDÜRMEKTEDİR».**

● «SÜREGELEN TUTUM VE DAVRANIŞLARDAN İŞVERENİN, SORUMLULUK DUYGUSUNDAN UZAK OLDUĞU ANLAŞILMIŞTIR». «DAHA ÖNCEKİ SÖZLEŞMELERLE ELDE ETTİĞİMİZ HAKLARI SAVUNMAMIZA DAHİ İDEOLOJİK DİYORLAR, İSTEKLERİMİZ HAKKANİYET, ULUS VE ORTAKLIK GERÇEKLERİNE UYGUNDUR. HAKLI İSTEKLERİMİZİ VE ORTAKLIĞIN BUGÜNKÜ DURUMUNU, GERÇEK SAHİBİ OLAN 45 MİLYONUN HUZURUNDA TARTIŞMAYA HAZIRIZ.»

● **«GREVDEN ÖNCE OLDUĞU GİBİ BUGÜN DE KENDİLERİNİN ÖNERMESİ ÜZERİNE SEÇİLEN 3. TARAFSIZ ARACININ VERDİĞİ ÜCRET VE SÜREYE EVET DİYORUZ.»**

● «İŞVERENİN ÇELİŞKİLİ BEYANLARI GERÇEKLERİ SAPTIRMAYA VE ULUSUMUZU YANILTMAYA YÖNELİKTİR.»

● **«İŞVEREN, MANTIK DIŞI TEKLİFLERLE KARŞIMIZA GELEREK LOKAVT VE GREVİN DEVAMINA OLANAK SAĞLIYOR BÖYLECE ÇIKARCI YERLİ VE YABANCI ÇEVRELERİN EKMEĞİNE YAĞ SÜRÜYOR».**

● «43 GÜNLÜK ZARARIN SORUMLUSU HALEN HİÇ BİR ÖNERİ GETİRMİYEN YÖNETİCİLERDİR.»

● **«HAVA-İŞ ÜYELERİNİN BU HAKLI DAVALARINDA KARARLILIĞINI KANITLAMAK VE İLGİLİLERİ UYARMAK AMACIYLA, ŞİMDİLİK ANKARA SATIŞ MÜDÜRLÜĞÜ İŞYERİNDE DE, GREV UYGULAMASINA BAŞLANMIŞTIR.»**

Hava-İş Genel Başkanı İbrahim Öztürk, basın toplantısında daha sonra şunları söyledi :

«Toplu Sözleşme görüşmelerine 1.10.1979 tarihinde başlandı. Görüşmelere başlayalı 6 ay, Genel Siyasi ve ideoojik Lokavt ile bazı işyerlerinde uygulanan menfaat Grev'i başlayalı 43 gün oldu.

İş kapılarının çalışanlara kapatılmasının, Ulusumuz açısından olumsuz etkileri her geçen gün artarak devam ederken, çalıştıranların temsilcileri, olumsuz tutumlarında ısrar etmektedirler. 45 milyona gerçekleri saptırarak duyurmakta, bu çok önemli ulusal konu da dahi ÇİRKİN POLİTİKA yapmaktadırlar.

Hatırlanacağı gibi, Grev ve Lokavt uygulamaları başlar başlamaz çalıştıranların temsilcileri, gerçek dışı beyanlara başlamıştır.

19.2.1980 tarihinde, Ulaştırma Bakanı, THY Genel Müdürü ve yetkili bazı THY ilgileri, ÜCRETTE UYUŞMAZLIK OLMADIĞINI, DİĞER KONULARDA UYUŞMAZLIK OLDUĞUNU İLERİ SÜRMÜŞLERDİR.

22.2.1980 tarihinde bir önceki beyanlarından dönmüş, ÜCRETTE DE UYUŞMAZLIK OLDUĞUNU beyan etmişlerdir. Ancak, ücret konusunu saptırarak açıklamada bulunmuşlar, THY de kişi başına AYDA ORTALAMA 130.000 TL ÜCRET İSTENDİĞİNİ BEYAN ETMİŞLERDİR.

Çalıştıranların bu birbiri ile **çelişkili, gerçek dışı ve iyi niyetten uzak** beyan ve açıklamaları karşısında, SENDİKAMIZ 23.2.1980 tarihinde, gerçekleri açıklamış ayrıca Kamuoyu önünde müzakereye dahi hazır olduğunu belirtmiş ve görüşmek için davette bulunmuştur. Buna karşılık ULAŞTIRMA BAKANI, İşveren gibi hareket ederek, 25.2.1980 tarihinde Sendika ile sözleşme masasına oturmayacağını beyan etmiştir.

BİZ, TARAFSIZ ARACININ ÖNERİLERİNİ KABULE HAZIRIZ

Çalıştıranların temsilcilerinin, bu anlamsız, çelişkili, uyuşmazlığı sürdürmeye yönelik tutumlarından sonra dahi, TÜRK-İŞ'in araya girmesi sonucu 7.3.1980 tarihinde taraflar bir araya gelerek uyuşmazlık konularını tekrar görüşmeye başladılar.

İşveren kesimi bu görüşmeler sırasında, daha önce kabul ettikleri maddelerden dahi geri döndüklerini belirttiler. Bununla da yetinmediler. Daha önceki Toplu İş Sözleşmelerinde kazanılmış bulunan hak ve yararları da ortadan kaldırmak istediler. CİDDİYETTEN, SORUMLULUKTAN, SAYGIDAN çok uzak tutumlarına karşın görüşmeler devam ederken, Ulaştırma Bakanı, 19.3.1980 tarihinde yeniden kamuoyuna beyan da bulunarak Grev ve Lokavt'ın üç ay daha uzayacağını belirtti. Bu beyandan sonra da görüşmeler 20.3.1980 tarihinde tekrardan sona erdi.

Bu arada yine TÜRK-İŞ'in girişimi sonucu bir bilim adamının aracılığı ile tarafların tekrar toplanması, uyuşmazlığın ortadan kaldırılması çalışmaları sürdürülürken, sayın Bakan bir Gazeteye verdiği beyanında ANLAŞMA SAĞLANMIŞ MADDELERİ DAHİ UYUSMAZLIK KONUSU GİBİ GÖSTERMİŞ, daha sonra da 29.3.1980 tarihinde. haber bültenlerinde, Televizyonda, **Ulaştırma Bakanının. uyuşmazlığı ortadan kaldırmak istemeyen tutum ve beyanını tüm kamuoyu görmüştür.**

İSTEKLERİMİZ

Çalıştıranların temsilcileri, isteklerimizde haklı olduğumuzu bildikleri için görüşme masasından kaçmaktadırlar. Kaçarken de devamlı olarak Türkiye de uygulanan en basit ve ilkel siyaseti gütmekte «istekler ideolojiktir,» yuvarlak lafını söylemektedirler.

Sözleşme tasarımız isteklerimize ideolojik diyenlerde mevcuttur. Neden, şu madde, şu cümle, ideolojiktir diyemiyorlar da yuvarlak konuşuyorlar?

1 — Siyasi inançları nedeniyle kimse işten atılmasın, tüm çalışanlar için iş güvencesi tanınsın istiyoruz.

2 — THY A O. kimsenin çiftliği olmasın, Ulusun Şirketi olsun istiyoruz.

3 — İşyerlerindeki disiplin sağlansın, iş verimi artırılsın istiyoruz.

4 — Torpil müessesesi çalıştırılmasın, kartvizitle kimse işe alınmasın, kişiler, şirket için gerekli ise ve aranacak vasıflara sahip ise işe alınsın istiyoruz.

5 — İstihdam, atama, tayin, nakil ve kadro yükselmelerinin bir evvelki Toplu İş Sözleşmemizde mevcut Kadro İstihdam Kurulundan geçirilerek uygulanmasını yani hak edenin hakkı olan yere gelmesini istiyoruz. (Kadro İstihdam Kurulu üç işveren temsilcisi ile iki Sendika uzman temsilcisinden oluşur ve alınan kararlar Genel Müdürün onayından geçtikten sonra uygulanır).

6 — Hırsızlık yapan, Şirketin zararına hareket eden, görevini yapmayan, Şirkette yönetici dahi olsa, bu kişilere mevcut disiplin hükümlerinin ayırım gözetilmeksizin uygulanmasını, gerekiyor ise işten atılmasını istiyoruz.

7 — Gerçek dışı beyanlarda söylendiği gibi Lüks için değil, kimseye el açmadan yaşabileceğimiz kadar ücret istiyoruz.

Herkesin huzurunda açıklıyoruz. Bir evvelki sözleşmede sahip bulunduğumuz alım gücünü muhafaza edecek ücreti versinler veya kendilerinin önermesi ile seçilen 3. tarafsız aracının önerdiği ücreti versinler ücrette anlaşalım. Bu teklifimizi Grevden öncede yaptık halen de yapıyoruz. »

Basın toplantısından sonra, Öztürk THY. Ankara Terminali Bilet Satışta'da grevi başlatmıştır.

TERMİNALDE DE GREV BAŞLADI...

THY'nin Ankara terminalinde de uygulanmaya başlanan grevde, HAVA-İŞ Genel Başkanı İbrahim ÖZTÜRK ve Ankara Şube Başkanı Nurettin ALBAYRAK, diğer işçilerle birlikte grev gömleği giydi.

TEKSİF Diyarbakır'da Daha da Güçlendi

DİYARBAKIR SÜMERBANK'TA İŞÇİLER TEKSTİL SENDİKASI'NDAN AYRILARAK TEKSİF'E GEÇTİLER...

DİYARBAKIR Sümerbank Fabrikasından DİSK'e bağlı Tekstil Sendikasından istifa eden işçiler, TÜRK-İŞ'e bağlı Teksif Sendikasına geçtiler. Bu işçiler, Teksif'in bir süre önce Ankara'da imzaladığı sözleşmeden de yararlanacaklardır.

Bu konuda bilgi veren, Teksif Şube Başkanı Hamit Yemiş, Tekstil Sendikasından istifa ederek kendilerine katılan 120 işçi arasında Tekstil Yönetim Kurulu üyelerinin de bulunduğunu belirterek şöyle dedi :

«Diğer 20 işçi arkadaşımızın da Tekstil'den istifa edeceklerini umuyoruz. Tekrar eski sendikalarına dönen 120 işçi arkadaşımızın da, imzalanan toplu sözleşmeden yararlanmaları için çalışmalarımızı sürdürmekteyiz.»

Çorum Şube Kongresinde Divan Başkanlığına seçilen TARIM-İŞ Genel Sekreteri Mahmut TELLİ, Genel Teşkilâtlandırma Sekreteri S. Ahmet GÜNDÜZALP, Genel Araştırma Sekreteri Salih KURUMLU ile Çorum Şubesinden Ayşe AKTAŞ konuşurken görülüyor.

TARIM - İŞ ÇORUM ŞUBESİNİN KONGRESİ YAPILDI.

Konfederasyonumuza bağlı TARIM-İŞ Sendikasının Çorum Şubesi Kongresi geçtiğimiz günlerde yapılmıştır. Şube Başkanlığına bir hanımın aday olması kongrenin oldukça renkli geçmesine neden olmuştur.

Kongrede yapılan çeşitli konuşmalardan sonra, seçimler yapılmış TARIM-İŞ Çorum Şubesi Başkanlığına Tamer AYKAC seçilmiştir.

İkinci Başkanlığa Osman POLAT, Sekreterliğe Gazi ÖLÇER' in seçildiği kongrede, Muhasip üyeliğe Zekeriya ERZURUM getirilmiştir.

Şube Başkanlığını kaybeden hanım aday Ayşe TAŞKIRAN kongre sonrası yaptığı konuşmada, yeni yöneticilere bir üye olarak elinden gelen yardımı yapacağını bildirmiş, hür sendikacılık hareketinde göreve talip olmanın doğal olduğunu, kazanmak kadar kaybetmenin de onur getirdiğini söylemiştir.

YSE'de 1085 İşçi İşinden Atıldı

TÜRK-İŞ, YSE'DEN ÇIKARILAN İŞÇİLER İÇİN BAŞLATILAN DİRENİŞLERİ DESTEKLİYOR

KÖYİŞLERİ BAKANI, HAKSIZ TASARRUFLARIN ÖNLENECEĞİNİ VAADETTİ...

TÜRK-İŞ İcra Kurulu, Köyişleri Bakanlığına bağlı YSE Genel Müdürlüğüne ait işyerlerinden son iki ay içinde 1085 kişinin geçersiz nedenlerle işlerinden atıldığını bildirmiştir.

Bu nedenle bazı yerlerde başlatılan direnişlerin TÜRK-İŞ tarafından sonuna kadar destekleneceği ve sadece farklı siyasi düşünceler yüzünden işçi atılması işlemlerine karşı olunduğu, bu yakınmanın Başbakan Süleyman Demirel'e de anlatıldığı kaydedilmiştir.

TÜRK-İŞ'İN BİLDİRİSİ

TÜRK-İŞ İcra Kurulu, 18 Mart günü bu konuda yayınladığı basın bildirisinde, «Siyasi düşünce ayrılığı nedeniyle işten atılmaları, suçu belgelenmedikçe işten çıkarılma ya da sürülmelere karşı olunduğunu» vurgulamış, bu konudaki sorumluluğun Köyişleri Bakanlığına ait olacağını hatırlatmıştır.

TÜRK-Ş Icra Kurulu bildirisinde, şöyle denilmiştir :

«TÜRK-İŞ tarafından yapılan tüm uyarılara rağmen, özellikle Köyişleri ve Kooperatifler Bakanlığına bağlı YSE Genel Müdürlüğü Bölge Müdürlüklerine ait işyerlerinden toplu işçi çıkarmalarına devam edilmektedir. Sadece siyasi düşünceleri farklı olduğu ve başka bir kusurları tesbit edilmediği tarafımızdan belirlenen 1085 TÜRK-İŞ üyesi işçimiz, son iki ay içinde işlerinden atılmışlardır. Bu haksız tasarrufun, izahını ve mazeretini bulmak mümkün değildir.

Yapılan bu haksız tasarruf, yerinde durmamış olup, devam ettirilmektedir. Konfederasyonumuz, bu konudaki yakınmalarını, Başbakan Demirel'le yaptığı son görüşmesinde de dile getirmiş ve gereken uyarıda bulunmuştur.

BAKAN, TÜRK-İŞ YÖNETİCİLERİYLE GÖRÜŞTÜ

TÜRK-İŞ Genel Başkanı İbrahim Denizcier'in daveti üzerine, Köyişleri ve Kooperatifler Bakanı Ahmet Karayiğit, aynı gün TÜRK-İŞ'e gelerek, Genel Genel Başkan Denizcier ve Genel Sekreter M. Sadık Şide ile bir görüşme yapmıştır.

Bu görüşme sırasında TÜRK-İŞ Genel Başkanı Denizcier, YSE Bölge Müdürlüklerinde kitle halinde işçi çıkarmalara son verilmesinin Köyişleri Bakanından istemiş, herhangi bir suçu kanıtarla ya da yetkili mercilerin kararıyla ortaya çıkarılamamış olanların derhal işlerine iadesini Bakan'dan talep etmiştir.

Köyişleri ve Kooperatifler Bakanı Karayiğit de, bu konudaki haksız tasarrufların önleneceğini ve bugünden itibaren atılan işçilerin peyderpey işlerine iade edileceğini vaadetmiştir. Bakan Karayiğit, ideolojik eylemlerinden dolayı işlerinden çıkarılanlar hakkında ise yetkili mercilerin incelemesi sonuna kadar bir işlem yapılamayacağını ifade etmiştir.

TÜRK-İŞ İcra Kurulu, Bakan'ın bu vaadinin gerçekleşmemesi halinde, haksız olarak işten çıkarılan işçiler için mücadele vereceklerini ve bu konudaki direnişlerin Konfederasyon tarafından sonuna kadar destekleneceğini hatırlatmıştır.

DENİZCİER VE ŞİDE KÖYİŞLERİ VE KOOPERATİFLER BAKANI KARAYİĞİT'TEN 1085 İŞÇİNİN YENİDEN GÖREVLERİNE İADESİNİ İSTEDİLER

SAĞLIK-İŞ SENDİKASI BAŞKANLAR KURULU TOPLANTISI (YANDA) SAĞLIK-İŞ GENEL BAŞKANI BAŞOĞLU TÜM SİYASİ PARTİLERE İŞBİRLİĞİ ÇAĞRISI YAPIYOR (ALTTA)

SAĞLIK-İŞ ŞENDİKASI TÜM SİYASİ PARTİLERİ İŞBİRLİĞİNE ÇAĞIRDI

Türkiye Sağlık İşçileri Sendikası (Sağlık-İş) Başkanlar Kurulu'nca yayınlanan bildiride, «ülkemizin son yıllarda içine girdiği ekonomik dar boğazdan çıkabilmesi, kısa sürede kendi kendine yeterli bir yapıya sahip olabilmesi için siyasal partilerimiz işbirliğine girmelidirler» denilmiştir.

Sağlık-İş Başkanlar Kurulunun iki gün süren toplantısı sonunda, yayınlanan işçi ve yurt sorunlarına ilişkin görüşleri içeren bildiride «hükümetlere, siyasal yapılarına göre değil, (Cumhuriyet hükümeti) olarak bakmak ve yararlı ekonomik politikalarında destek olmak yurtseverliğin temel şartıdır» görüşüne yer verilmiştir.

İLAÇ SORUNU

Son fiyat artışlarına rağmen, piyasada hayati önem taşıyan ilaçların bulunmasında güçlük çekildiğinin kaydedildiği bildiride, «bu ilaçların stok halinde sanayicilerin elinde tutulduğu, ilaç ambalajlarında üstüste basılmış fiyatların bu stokçuluğun, halk sağlığı pahasına sürdürüldüğünün tipik belirtisi olduğu» belirtilmiştir. İlaç sanayiinin sıkı bir denetime tabi tutulması ve stokların devlet aracılığıyla piyasaya sürülmesi için vakit geçirilmeden önlem alınması gerektiği de kaydedilen bildiride «Anayasa ve parlamenter rejimi koruma kararlılığı içinde bulunan TÜRK-İŞ ve onun bir parçası olan Sağlık-İş, işçi haklarının ancak bu düzen içinde geliştirilebileceği inancındadır. Bu haklarımızı geliştirirken, devletimizin güçlenmesi, ekonominin canlandırılması yolunda da üstümüze düşen görev eksiksiz yerine getirilecektir» denilmiştir.

ANARŞİ

Bildiride, daha sonra şu görüşlere yer verilmiştir :

«Hiçbir siyasi parti, küçük oy hesapları ile devlete yönelik saldırılar karşısında sessiz kalmamalıdır. Tüm siyasal kuruluşlar, demokratik düzenin devamında bütün engeleri aşma kararlılığı içinde olduklarını kesinlikle ortaya koymalılar ve olayarı onaylamadıklarını en sert biçimde kamu oyuna açıklamalıdırlar.

İŞÇİ KURULUŞLARI

Kuruluş amaçları işçilerin ekonomik ve sosyal durumlarını geliştirmek olan işçi sendikaları, anarşi ve terör karşısında hükümetçe alınacak tedbirleri kınamak ve engellemek gibi sakat bir politikaya kapılmamalıdırlar. Hele, bir yandan Sovyetlerin Afganistan'ı işgal olayına alkış tutup, öte yandan (özgürlükler kısıtlanıyor) yutturmacasıyla Türk ekonomisini batırma planları ve genel grev çağrılarından uzak durmalıdırlar.

Acımasızca kardeşlerimizi öldürenler hakkında verilen cezalar infaz edilmeli, teröristlerin cezasız kalmayacağı fikri ve inancı yaratılmalıdır.»

TÜRK METAL BAŞKANI ÖZBEK :

" MADEN - İŞ SEYDİŞEHİR'de YAPILMASI KARARLAŞTIRILAN REFERANDUMDAN KAÇTI..."

TÜRK METAL Sendikası Genel Başkanı Mustafa ÖZBEK, Maden-İş'in 7 bin işçinin çalıştığı Seydişehir Alüminyum Tesisleri'nde yapılması kararlaştırılan Referandum'dan kaçtığını acaklamıştır.

TÜRK METAL Sendikası Sakarya Şubesi'nin olağan Genel Kurulu'nda konuşan Mustafa Özbek, Seydişehir Alüminyum Tesisleri'nde, toplu sözleşmede yetkili sendikayı belirlemek amacıyla Referandum yapılması için Maden-İş ile anlaşmaya varıldığını bildirmiş, şöyle devam etmiştir :

«Noter aracılığı ile yapılan bu anlaşmayı protokole bağlamak için, ilk toplantıyı İstanbul'da yaptık. 29 Mart 1980 Cumartesi günü de, ikinci toplantımızı Ankara'da yapacaktık. Ancak; Maden-İş Temsilcileri, bu toplantıya gelmediler. Yani kaçtılar.

Maden-İş yöneticilerinin bu kaçışı, bizim için sürpriz değildir. Çünkü onlar, hiçbir tutum ve davranışlarında samimi olmamışlardır. Yalan dolana dayanan propagandayla daima işçilerimizi kandırmaya çalışmışlardır. Maden-İş yöneticileri için işçilerimiz, ideolojik amaçlarının gerçekleştirilmesinde sadece bir araçtır.

Seydişehir Alüminyum Tesisleri'nde binlerce işçimiz çoluk-çocuğuyla bir an önce toplu sözleşmenin yapılmasını beklemektedir. Onun için de buradan Maden-İş yöneticilerine sesleniyorum :

Böyle dolanbaçlı yollardan artık vazgeçiniz ve kirli ellerinizi yiğit işçilerimizin üzerinden çekiniz.»

sendikalardan haberler...

DYF-İŞ YÖNETİM KURULU OLAĞANÜSTÜ TOPLANDI

İŞÇİLERİN VERGİ YÜKÜ AĞIRLAŞTIRILDIĞI VE KIDEM TAZMİNATI HAKEDİŞLERİNDE GERİYE DOĞRU GİDİLDİĞİ TAKDİRDE DYF-İŞ GEREKEN MÜCADELEYİ SONUNA KADAR YAPMAYA KARAR VERDİ.

Türkiye Demiryolları İşçi Sendikaları Federasyonu (DYF-İŞ) Yönetim Kurulu'nun 17-20 Mart tarihleri arasında yaptığı olağanüstü toplantıdan sonra alınan kararları Genel Başkan Şerafettin Akova bir «açıklama»yla kamu oyuna duyurdu.

«İşçilerimizin vergi yükü ağırlaştırıldığı ve kıdem tazminatı hakedişlerinde geriye doğru gidildiği taktirde, DYF-İŞ gereken mücadeleyi, meşru zemin üzerinde sonuna kadar yapmakta kararlıdır» biçiminde konuşan DYF-İŞ Genel Başkanı Akova, yönetim kurulunda alınan kararları şöyle özetledi :

«Federasyonumuz, ilk aşamada başta hükümet olmak üzere, tüm siyasi parti liderlerine, parlamenterlere, TÜRK-İŞ örgütüne bağlı sendikalara, kamuoyuna görüş ve düşüncelerini duyurmayı yararlı görmüştür. Süresi içinde sözü edilen tasarıların çalışanlar lehine yasalaştırılması olanağı sağlanmadığı taktirde ya da bu doğrultuya yönelik bir yaklaşımın tesbit edilememesi halinde, ilgili kurulların alacağı kararı uygulayacaktır.

Kurullarımızın, sözü edilen konular hakkındaki görüşleri, düşünceleri ve önerileri şunlardır :

★ «Ücretlerin, diğer ödemelerle birleştirilerek vergilendirilmesi yoluna gidilmemelidir.

★ Beyannameli mükelleflere göre, ücretlilere daha düşük oranlı vergi tarifesi düzenlenmelidir.

★ Ücretli kesimin dışındaki kesime tanınan istisnalar daraltılmalıdır.

★ Özel indirim haddi kavram olarak asgari ücret düzeyine çıkarılmalıdır.

★ Götürü indirimle ilgili hükümde çocuk sayısına getirilen sınırlama kaldırılmalıdır.

★ Yasal kıdem tazminatı tümü ile vergi dışı bırakılmalıdır.

★ Vergi yasasının daha etkin, adil ve işlerliğini sağlayacak düzenlemeler yapılmalıdır.»

TOPLU SÖZLEŞME ☆ TOPLU SÖZLEŞME

TEZ-BÜRO - İŞ TKİ'de TOPLU SÖZLEŞME İMZALADI

Tez Büro-İş ile T.K.İ. İstanbul Satın Alma Müdürlüğü işyerinde bir süredir yürütülmekte olan görüşmeler anlaşma ile sonuçlanarak, III. dönem işyeri düzeyinde Toplu İş Sözleşmesi imzalanmıştır.

İmzalanan Toplu İş Sözleşmesi ile Tez-Büro-İş Sendikası üyesi işçilere ileri derecede Ekonomik Sosyal haklar sağlanmıştır.

Ayrıca T.C. Adalet Bakanlığı Ankara Çocuk Islahevi Müdürlüğü ve Emek Turistik Tesisleri İşletme LTD. ŞTİ. İstanbul Bölgesi İşletme Müdürlüğü işyerinde Toplu İş Sözleşmeleri imzalanmıştır.

YETTİ ARTIK...

TÜRKİYE'de demokrasinin kökleşip yerleşmesinin, ekonomide istikrarın, çalışma barışının sağlanmasının en önemli şartı, bana göre insanca yaşama hakkının sağlanması ve insan varlığına değer verilerek onun yaşamasına yaşayabilmesine devletin göstereceği titizliğe büyük ölçüde bağlıdır. Ne acıdır ki, Türkiye, hükûmet yetkililerinin çeşitli açıklamalarına rağmen, 1968 den bu tarafa terörün tırmandığı, anarşinin yaygınlaştığı ve insanlarımızın, hangi düşüncede olurlarsa olsunlar, gepegencecik yaşta hayatlarını kaybettikleri, can ve mal güvenliğinin tehlikede olduğu bir durum arzetmektedir ve bu durum hiç de içler acıcı değildir.

Teröristler işi öylesine azıtmışlardır ki, «Türk askerini arkadan vur, Rus askerine selâm dur» diyebilecek kadar azgınlaşmışlar, devlet otoritesini hiçe sayacak kadar cüretlerini artırmışlardır. Türk devletinin bekası, toplumun her kesiminde bugün artık kalmayan huzur ve güvenliğin sağlanmasına, Türk vatandaşının can ve mal korkusu taşımadan kendi topraklarında rahatça yaşamasına bağlıdır. Türkiye'nin bugün acımasız, insafsız, küstah, bir avuç teröristin, büyük ölçüde ne zaman ne yapacakları belli olmayan bir caniler çetesinin tehdidi altında bulunması ıstırap vericidir, insanı kahredicidir! Mühim olan, elbette devlet varlığının ve otoritesinin korunması, devlet otoritesinden vatandaşın kaygıya düşmeyecek kadar emin olması hususudur. Teröristler demokratik nizama kastedebilmek için namlularını güvenlik kuvvetlerine, subaylarımıza, astsubaylarımıza, erlerimize ve polislerimize çevirmekte tereddüt etmemektedirler. Yeni temin edebildikleri kaçak silahlarını deneyebilmek için kahvehane taramaktan tereddüt etmeyecek kadar basitleşen ve kan içmeğe doymayan bu yamyam sürülerinin asıl hedefi, hiç şüphesiz devletin şeklini değiştirmek, son müstakil Türk devletini ortadan kaldırarak, kızıl emperyalizmin boyunduruğunda bir devlet tesis etmektir. Gaflet erbabının, eğer gerçek hain değillerse, bu tablo karşısında himaye edici tutumlardan vazgeçmeleri ve devleti güçlendirecek, Türk devletini ebediyyen payidar kılarak, demokrasimizin gelişmesini sağlayacak tedbirler almada elbirliği etmeleri lâzımdır.

Geciken mahkemeler, suçu ne olursa olsun idama mahkûm olsalar bile infaz edilmeyeceğine inanan ya da ettirilmeyeceğini umarak bekleyen suçlular oldukça, terörizmin kaynağını kurutacak yasal tedbirler vakit geçirilmeden alınmadıkça, endişe bulutları dağıtılamaz. Yetti artık demek ve seşimizin olanca gücü ile varsa sağır kulaklara haykırmak istiyoruz :

Ekonomiyi düzlüğe çıkarmanın da, çalışma barışını pürüzsüz kurup -işletebilmenin de, üretimi artırmayı ve milli geliri çoğaltmanın da yolu, can güvenliğinden geçer. Can güvenliğini sağlamak herşeyden ve herkesten önce devletin ve devleti tüzel kişi olarak temsil eden hükümetlerin görevidir. Parlamentonun bu konuda gerekli kanunları vakit geçirmeden çıkarmasını ve Türk vatandaşını huzura ve güvenliğe kavuşturmasını istemek en azından sade vatandaşların en tabii hakkıdır. Yoksa, ölenlere, öldürenlere, onların perde arkasından teşvik ve tahrikçiliğini yapanlara hülâsa bütün bir Millete yazık oluyor. Bu büyük milleti kaygı içinde ve yarına ne olacak diye bekletmenin günahı da vebali de çoktur. Bu nokta asla unutulmamalı ve gerekli tedbirleri almada, anarşinin kökünü kazımada, terörün ocağına tüy dikmede geç kalınmamalıdır!...

Genel Başkan Denizcier: "İşçi ve memleket sorunları daha fazla askıya alınamaz..."

TÜRK-İŞ YÖNETİ

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu 10 Nisan Perşembe günü Ankara'da toplandı.

Bir gün önceki TÜRK-İŞ YÖNETİCİLER TOPLANTISI»nın hemen ardından yapılan Yönetim Kurulu'nu bir konuşmayla açan Konfederasyon Genel Başkanı İbrahim Denizcier, «İşçi haklarıyla oynanmasına ve bu haklara el uzatılmasına müsamaha gösterilmiyeceğini» belirtti.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Denizcier, TİSK'in Genel Kurulu için hazırlanan bir raporda, işçi haklarının kısıtlanmasının hedef alınmış olmasını hatırlattı ve bu tür davranışlara karşı kesin tavır alarak sert tepki göstereceklerini belirtti.

DENİZCİER'İN KONUŞMASI :

Genel Başkan Denizcier, bu Yönetim Kurulu Toplantısından sonra, Cumhurbaşkanını seçmekte geciken ve hükümete defalarca sunulan sosyal önlemleri bir türlü gündemine getirmiyen Parlamento'nun da bir an önce normal çalışma düzenine girmesini temenni ederek, şunları söyledi :

«Dün, TÜRK-İŞ'e bağlı tüm kuruluşların İcra Kurulları ile ortaklaşa bir toplantı yaptık. Yaptığımız topantıda üye kuruluşlarımız adına yapılan konuşmalarda ülke çikarları ve çalışanlarla ilgili bir takım önerilerde bulunulmuştur. Bu önerileri bu toplantımızda değerlendirmiş olacağız. Bu değerlendirmeden sonra hükümete ve kamuoyuna götüreceğimiz sorunlarımızı açıklıyacağız .

Sadece bizim değil, tüm ülkenin bir takım sosyal ve ekonomik sorunları var. Bu ekonomik ve sosyal sorunlar TBMM'ce askıya alınmış bulunmaktadır. Bu itibarla parlamentonun bir an önce Cumhurbaşkanını seçmesini ve askıda kalan bir takım ya-

İM KURULU TOPLANDI..,

sa tasarılarının ele alınmasını arzu etmekteyiz. Asüıda kalan meseleler gerek ülkeyi, gerekse çalışanları son derece tedirgin etmektedir. Biz, meslisin toplanarak yalnız Cumhurbaşkanını seçmek değil, askıda kalan sosyal konuları da ele almasını ve ekonomik bunalım içinde bulunan halkımızın yararına yasaların çıkarılmasını istemekteyiz.

Ayrıca TİSK'in genel kurulu için hazırlanan raporlarda, Türk işçisine bir takım ithamlarda bulunmaktadırlar. Biz, TÜRK-İŞ olarak Atatürk ilkelerine sadık, hür parlamenter rejime bağlı bir kuruluşuz. Bugüne kadar sokağa çıkmadık, hiç bir zamanda bize saldırıda bulunan kişileri muhatap almadık. Yalnız, şunu ifade etmek isterim ki, TÜRK-İŞ'e dil uzatmak isteyen ve işçi haklarına el uzatmak isteyenlere hiç bir zaman müsamaha etmeyeceğiz. Özellikle TİSK'in işçi haklarına yönelik düşüncelerine karşı tepkimiz, çok ağır olacaktır. Kendilerine bu düşün

TÜRK-İŞ GENEL BAŞKANI DENİZCİER, YÖNETİM KURULU TOPLANTISINI AÇARKEN

cemizin basın yoluyla duyurulmasını isteriz.

Meselelerimizin daha fazla askıya alınmasına tahammülümüzün olmadığını, dün yapmış olduğumuz toplantıda ittifakla onaylamış bulunuyoruz. Yönetim Kurulumuzun bu toplantıda alacağı kararları hükümete duyuracağız ve bu taleplerimizin bir takvime bağlanmasını isteyeceğiz. Hükümet, götüreceğimiz bu teklifleri askıya almak isterse, o zaman biz de Türk işçisine ve TÜRK-İŞ'e yaraşır tavrımızı ortaya koyacağız. Bunu özellikle basın yoluyla kamuoyuna duyurmak isterim.»

YÖNETİM KURULU TOPLANTISINDAN GÖRÜNTÜLER (ALTTA)

TÜRK-İŞ YÖNETİCİLER TOPLANTISI ANKARA'DA YAPILDI

TOPLANTIDA 12 ANA KONU ELE ALINDI

TÜRK-İŞ'e bağlı kuruluşların İcra Kurulları 9 Nisan günü saat 9.30 da TÜRK-İŞ Genel Başkanı İbrahim DENİZCİER'in başkanlığında toplandı.

TÜRK-İŞ Bölge Temsilcilerinin de katıldığı bu toplantının açılış konuşmasını yapan Genel Başkan DENİZCİER özetle şunları söyledi :

«Konfederasyonumuza bağlı tüm kuruluşlarımızın İcra Kurulları ile Bölge Temsilciliklerimizin katıldığı bugünkü toplantıda özellikle 12 ana konu üzerinde durulacaktır. Bu konular güncel işçi sorunları ile geciktirilmemesi gereken ülke sorunlarını kapsamaktadır. Görüşülecek konuların teknik detayını Genel Sekreter arkadaşım sizlere açıklıyacağından ben bu konuda daha fazla bir şey söylemek istemiyorum. Ancak, Türkiye'de bugün çalışanların çeşitli sorunları var. TÜRK-İŞ olarak Hükümete ilettiğimiz sorunlarımıza henüz doyurucu bir cevap almış değiliz.

Yalnız şunu hatırlatmak istiyorum ki, bugün burada her teşkilât adına öne sürülecek olan kıymetli görüşler birer tavsiye niteliğinde olacak, ve bunların önemli bölümü yarın başlayacak olan Yönetim Kurulumuzda da ele alınacaktır. Tabandaki işçinin özlemlerini ve isteklerini de bugün sizin ağzınızdan duymak ve Yönetim Kurulu toplantısından önce değerlendirmek açısından böyle bir toplantıyı düzenlemiş bulunuyoruz. Toplantıda herhangi bir karar alınmayacak, istişari mahiyetteki dilek ve tavsiyeler Yönetim Kuruluna ışık tutacaktır.»

TÜRK-İŞ YÖNETİCİLER SEMİNERİNE KATILAN TÜRK-İŞ BÖLGE TEMSİLCİLERİ VE SENDİKACILAR...

ŞİDE'NİN SÖZLERİ

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri M. Sadık Şide ise, toplantıda ele alınacak olan 12 ana konu etrafında geniş bilgi vererek şunları söyledi :

«TÜRK-İŞ'in en üst kademesindeki yöneticilerinin yani sizlerin bugünkü toplantıda sorunlarımıza ait görüşlerini almak başlıca amacımızdır. TÜRK-İŞ, bundan sonra takip edeceği hareket hattının sınırlarını sizin bu konuşmalarınızdan sonra varılacak tavsiyeler doğrultusunda çizecektir. Ayrıca son genel kurulumuzun birinci yılının tamamlandığı bugünlerde bu bir yıl içinde Genel Kuruldan bu yana katettiğimiz mesafeler ve noksanlarımız da bu toplantıda gözden geçirilmelidir.

Bir gün sürecek olan «TÜRK-İŞ Yöneticiler Toplantısı»'nda ele alacağımız belli başlı konular, toplu sözleşmelerle ilgili belirli uyuşmazlıklar başta olmak üzere, eşel-mobil, katsayı sistemi ve koordinasyon kurulu çalışmaları, ekonomik kararlara karşı geciktirilen sosyal önlemler, yeni vergi kanunu ta-

sarısı, kıdem tazminatları konusu, tarım ve orman iş kanunu tasarısı, işçinin devletten alacakları, gereksiz işten çıkarmalar ve nakiller, KİT'lerde işçinin yönetime katılması, en az geçim indirimi ve TÜRK-İŞ'in hükümetten ve parlamentodan beklediği önemli önerilerinden ibarettir.

Hükümete sunduğumuz sosyal önerilerin sunuş tarihinden itibaren iki ay geçtiği halde hiçbir ciddi çalışma yapılmadığını burada belirtmek isterim. Bu bakımdan konularda ciddi endişelerimiz var, bunları dile getireceğiz.

Ayrıca Cumhurbaşkanı seçimi ile ilgili yapılan nafile turlar nedeniyle çıkmasını beklediğimiz vergi kanunları da şimdilik rafa kaldırılmış durumdadır. Yine vergiden muaf tutulmasını istediğimiz en az geçim indiriminin akibeti de belli değildir. TÜRK-İŞ olarak her iki kanunun meclislerde yeterli çalışmalardan yoksun olduğunu görmekteyiz. Gerek asgari ücret konusu, bir ibareye dayandırılmasını ısrarala istemekteyiz. Gerek asgari ücret konusu, gerekse vergi kanunları gelecek aydan itibaren mutlaka yürürlüğe girmelidir.

Bir başka konu, kıdem tazminatları ile ilgilidir. Bilindiği üzere Anayasa mahkemesi kıdem tazminatlarının tavanı ile ilgili kanun hükmünü; sadece şekil yönünden iptal etmiş ve yürürlük tarihini ise 14 Nisan 1980 olarak belirlemiştir. Önümüzdeki 5 gün içinde yeni bir yasa hükmünün getirilmemesi ve yasalaştırılması halinde ki, bu ihtimal mümkün olamaz kanaatindeyiz, o halde 14 Nisan'dan sonra kıdem tazminatları konusunda çok büyük iniş çıkışlar göreceğiz .

Örneğin, 12 Nisan günü akşamı emeklilik için başvurmuş olan bir işçi ile 16 Nisan günü başvurmuş bir işçinin alacağı kıdem tazminatları çok farklı olacaktır. 14 Nisan'dan önce emekli olan bir işçi 580 bin lira kıdem tazminatı alıyor iken, aynı kıdem ve sürede çalışmış olan işçi 15 Nisan'dan sonra emekli olduğu takdirde 940 bin lira alacaktır. Yine aynı kıdemde aynı maaşı almakta olan bir başka işçi, bu konuda yeni bir hüküm getirilirse hele Çalışma Bakanlığının hazırladığı ve bizim katılmadığımız kanun hükmü getirilipde yürürlüğe konulursa bu işçi de 420 bin lira kıdem tazminatı alacaktır. Bu çelişkiye ve bu adaletsizliğe yüce parlamentonun nasıl izin verebileceğini merak etmekteyiz.

Üzerinde durduğumuz konulardan biri de Tarım ve Orman İş Kanun Tasarısı olacaktır. Nedenleriyle açıklayacağımız ve reçetesini sunacağımız kısımları ile hükümet tarafından hazırlanan bu konudaki Tasarıya karşı olduğumuzu belirteceğiz.

Ayrıca işçinin devletten kıdem, ikramiye ve diğer alacakları 5 milyar lirayı aşmış bulunmaktadır. İşçiye maaş ödememekle ya da geciktirmekle kıdem tazminatlarını geriye atmakla bu ülkenin sıkıntıları önlenemez. Bütün saydığım bu konular dışında KİT'lerin durumu ve bu müesseselerde işçinin yönetime katılması durumu da bugünkü toplantımızın gündemindedir. KİT'ler rantabl çalışmamaktadır ve devlet sübvansiyonları gereği şekilde yapılmamaktadır. Bir örnek vermek gerekirse, hepimizin bildiği bir müessese yılda 13 milyar lira ciro ediyor. Bu müessesenin resmi sermayesi ise sadece 1 milyar liradan ibarettir. Böyle olunca, adı geçen KİT kuruluşu geri kalan 12 milyar lirayı % 30'a yaklaşan faizle bankalardan borç ve kredi yoluyla temin etmek zorunda kalıyor. Böyle olunca bu müessesenin ürettiği malın kilosu 670 kuruş daha kendiliğinden ve gereksiz artmış oluyor. Devlet bunu bilmeli, gerçek sermayeleri kanuni yoldan müesseselere temin etmelidir.

İşçi - memur ayrımı konusu da yıllardan beri halledilememiştir. Her iktidar partisi muhalefette iken bu konunun yanında, fakat iktidara gelince karşısında olmuş ve sorunu «hele biraz daha beklesin» diyerek kenara itmiştir. 1980 kadrolarının ayarlanması sırasında da bu sıkıntıların devam ettiğini açıkça görmekteyiz. Bunlara ilâveten parlamentodan bir an önce çıkmasını istediğimiz ve defalarca hükümete ilettiğimiz sosyal içerikli yasalar artık çıkarılmalıdır. Bunların sayısı bizim defterimizde 40'ın üzerindedir. Parlamentomuzun bu konulara da en kısa zamanda sahip çıkmasını beklemekteyiz. Tüm bu arza çalıştığım hususlar üzerinde kıymetli görüşlerinizi almak üzere bundan sonraki söz sırası sizlerin olacaktır.»

DÖVİZLE ASKERLİK KANUNU YÜRÜRLÜĞE GİRDİ...

Kanuna göre, yurt dışında en az bir yıl işçi sıfatıyla çalışanlar, işçilik durumlarını Türk konsoloslukları vasıtasıyla tesbit ettirmeleri halinde, 440 bin liranın karşılığı döviz ödeyerek üç aylık eğitimden sonra askerlik görevlerini yerine getirmiş sayılacaklar.

Dövizle askerlik yapmak isteyenler 440 bin liranın karşılığı olan dövizin tamamını 29 yaşına girdikleri zamana kadar ödemek zorundadır. Para karşılığı döviz, taksitle ödendiği gibi, topluca da ödenebilecek. İşçilik vasıflarını kaybedenler, bu haklardan yararlanamayacaklar.

Kanun, sağlanan dövizin Merkez Bankasında özel bir hesaba geçirilmesini ve maliyece gelir kaydedildikten sonra, Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaçlarını karşılamak üzere bu parayı Milli Savunma Bakanlığına vermeyi öngörmekte, yasa gereğince 29 yaşını doldurmuş olup çeşitli sebeplerle askerlik görevlerini yapamayan yurt dışındaki işçiler 6 ay içinde Türk konsolosluklarına başvurmaları halinde, bu haklardan yararlanabilecekler.

Madenlerin devlet işletmeciliğine alınması Atatürk ilkelerinin devrimlerindendir

ABDULLAH ÇAKIREFE
Ege Bölgesi
Maden İşçileri
Sendikası
Genel Başkanı

ÖZEL kesimdeki madenlerin devlet işletmeciliğine alınması, ATATÜRK ilkelerinin devrimlerindendir. Ne yazık ki, bu devrim ATATÜRK'ün ölümünden 41 yıl sonra kısmen gerçekleştirilebilmiştir.

ATATÜRK, bu konuda şunları söylemişti :

«İktisadi siyasetimizin mühim gayelerinden biri de, umumi menfaatleri doğrudan doğruya alakadar edecek iktisadi müessese ve teşebbüslerin mali ve fenni kudretimizin müsaadesi nisbetinde DEVLETLEŞTİRMEKTİR.

Ezcümle, topraklarımızın altında yatan maden hazineleri az zamanda işletilerek milletimizin menfaatine açmakta, ancak bu husus sayesinde kabildir.»

Bilhassa linyitlerin devlet işletmeciliğinde toplanması hiç şüphesiz en isabetlisi olmuştur. Hemen şunu ilave etmek lazım gelir ki, tüm dünya enerji sıkıntısına çare ararken yurdumuzda petrolün yerini büyük ölçüde alacak enerji kaynağı kömürdür. Geçmiş iktidarları yıllarca uyarmamıza rağmen linyitlerin devlet işletmeciliğine alınmadan, hoyratça, kapkaççılara bırakıldığı görülmüştür.

Bugün memleket idaresini ele almış olan zihniyet 2127 Sayılı yeni maden yasasının iptalini istemektedir. Ancak, işçiler buna şiddetle karşıdırlar. Maden işçileri devlet işletmeciliğini tatmaya başlamış, ileride daha iyi olacağının idraki içersinde olup, eski sıkıntılarına dönüşü kabul etmeyeceklerdir. Bugün hangi kamu kuruluşlarında çalışan işçiler özel sektöre geçmek istesterler.? Böyle bir işyeri göstermek mümkün değildir.

Her yeniliğin getirdiği geçici aksaklıklar olacaktır. Linyit işletmeciliğinde özel sektör kâr amacı ile, yurt çıkarlarını hiç dikkate almadan kolay ve iyi tarafını alarak, çalışmasını sürdürmüştür. Bunun esas vebali yasaları uygulamayan geçmiş iktidarların denetim ihmalinden olduğunu gözden kaçırmamak gerekir.

Devlet İşletmeciliği iyi organize edilir, tecrübeli idarecilerle donatılıp köklü tedbirlerin alınıp, yatırımlar yapıldığından ki, (Devlet İşletmeciliğinin yapısıdır.) önümüzdeki yıl Türk vatandaşı yakıt sıkıntısından kurtulup, yurdumuzun enerjisi ile, endüstrisi ile tüm ihtiyaçlara cevap verebilecek dönemler yaratılmış olacaktır.

Ege Bölgesi Maden İşçileri Sendikası yıllar önce her iktidar devrinde devlet madenciliğini savunmuş ve bu haklılığını her zaman kanıtlayarak bağlı bulunduğu Türkiye Maden İşçileri Federasyonu ve TÜRK-İŞ ilkelerine koydurtarak, kamu oyuna kabul ettirmiştir.

Geçmişteki yeraltı hırsızlığının yağmacılığının bir daha hortlamasına kimsenin gücü yetmiyecek, aklıselim, sağduyu buna müsaade etmiyecektir. Bugün Madenlerin Devlet İşletmeciliğine (Bilhassa Linyitlerin) alınmasına karşı çıkanlar, bunları kayıranlar kim olursa olsun, çıkarları ve vurgunları kaybolan kişilerdir.

Son olarak şunu yeniden vurgulamak istiyorum ki, Türk Devleti bir kaç maden patronuna yenilmeyecektir.

KANSERLE SAVAŞ HAFTASI

Dr. Özgen, Kanser Yasasının Gecikmeden Çıkarılmasını İstedi...

KANSERLE SAVAŞTA VEREM SAVAŞ DİSPANSERLERİNDEN DE YARARLANILMASI İSTENİLDİ.

Konserle Savaş Haftası nedeniyle bir basın toplantısı düzenleyen Türk Kanser Derneği Başkanı Dr. Zülfü Sami Özgen, Kanser yasasının geciktirilmeden çıkarılması gerektiğini söyledi.

Dr. Özgen basın toplantısında şöyle konuştu :

«Türkiye'de 40 bin veremliye karşılık 300 bin kanserli hasta bulunuyor. Bu sayı, kanserin ülkemizdeki boyutlarını göstermesi açısından çok önemlidir. Kanserle savaşta başarı kazanmak için ise devletin yakın ilgi göstermesi kesinlikle şarttır. Bence devletin konuyla ilgili olarak gerçekleştirmesi gereken iki şey var. Bunlardan birincisi Kanserle Savaş Yasasının çıkarılması, ikincisi de ön teşhis ve kontrol merkezlerinin yurt düzeyinde yaygınlaştırılmasıdır. Kanserle ilgilenen gönüllü kuruluşlara yardım sağlanması açısından, bu kanun kesinlikle gereklidir.

Kanser mücadelesinde başarılı olmanın en önemli koşullarından biri de hiç kuşkusuz kıtle taramalarıdır. Tıpkı verem savaşında olduğu gibi, tüm yurdu kanser açısından da taramak zorundayız. Böylece sağlam kişilerin arasından, kanserli olanların tespiti mümkün olabilir. Bu mücadeleyi gerçekleştirmenin en kısa yolu da Verem Savaş Dispanserleri ile Kanser Savaşı konusunda işbirliği yapmaktan geçmektedir. Ülkemizdeki toplam 228 Verem Savaş Dispanserinin kanser savaşında da yararlı olabilmesi teknik yönden son derece önemlidir.

SSK ANKARA HASTANESİ KAN MERKEZİ VE ÇOCUK PSİKİYATRİ BÖLÜMÜ HİZMETE GİRDİ

SSK ANKARA HASTANESİ KAN MERKEZİNDE YAPILAN KAN BAĞIŞLARINA HASTANE PERSONELİ DE KATILIYOR

Sosyal Sigortalar Kurumu bünyesindeki en büyük sağlık merkezi olan SSK Ankara Hastanesi, 850 yatak kapasiteli olmasına rağmen, aşırı talep sonucu, yatak sayısı 1000'e ulaştırıldı.

Hergün yaklaşık 900 - 1000 hastanın müracaatına cevap vermeye çalışan hastaneye, geceleri de 200 civarında âcil vaka intikal ediyor. Bu hizmetleri yürütebilmek için 1700 personelin bulunduğu hastanede, bu rakkamın ancak 700 kadarı doktor, hemşire ve hasta bakıcı.

Yetişkinler için kurulan prikiatri bölümü, 30 yatak kapasiteli. Ayrıca çocuklar için de ayrı bir psikiatri kliniği var. Her iki klinikte de hastalarla yakından ilgilenilmekte, özellikle çocuk hastalara büyük ilgi göstermektedir.

Güncelliğini her zaman koruyan kan sorununa çözüm getirmek amacıyla kurulan kan bankası, halkın bağışları ile yaşamını sürdürüyor. Hastane hakkında dergimize verilen bilgide, kan bankasının hastanenin kan ihtiyacını karşılamak amacıyla kurulduğu, halkın ve hasta sahiplerinin bağışları ve bazen de çeşitli fabrikalardan kan bağışı alındığı belirtildi. Hastanede, kan alı-

mının para ile yapılarak ihtiyacın tamamen giderilmesi konusunda çalışmalarda bulunulduğu da kaydedildi.

YAPILAN ÇALIŞMALAR :

SSK Ankara Hastanesi yetkilileri, yeni hizmete giren Kan Merkezi ve Çocuk Psikiatri Hastanesi hakkında, daha sonra şu bilgileri verdiler :

«— Mevcut resmi ve özel kan merkezlerinden istenilen gruptan taze günlük kan temini tamamen tesadüflere bağlı ve genellikle olanaksızdır.

— En acil vak'alarda bile iki hatta üç saatten önce kan bulma büyük bir başarıdır. Vasıta temini, resmi kan merkezlerinde istenen kanın olmayışı ve değişik yerlerden aranma zorunluluğu, nihayet trafik sıkışıklığı başlıca sorunlardır.

— Temin edilen her kan ideal evsafta olmuyordu; pıhtılı veya hemolizli çıkabiliyor, bazan da karşılaştırmalar olumlu sonuç vermiyordu.

— Son iki senede hastanemiz için değişik kan merkezlerinden satın alınan kan miktarı 1977 de 2742, 1978 de 2237 şişe olmak üzere toplam 4979 şişedir. Kendi olanaklarımızla hasta sahiplerinden ve personelimizden temin edilenler bu sayıya eklenirse ihtiyacın büyüklüğü daha da belirginleşir.

— 1978 yılında hastanemiz özel kan bankalarına 111.850.—TL., Kızılay kan merkezine 840.750.—TL., olmak üzere toplam 952.600 TL. ödemiştir. Aynı konuda doğum evimiz 145.000.—TL. Ulus Hastanemiz 108.450 —TL. sarfetmiştir.

Kaybedilen zaman, işgal edilen personel ve vasıta ücretleri dışında, SSK'nın Ankara'daki bir yıllık masrafları 1.206.050.—TL.'dir.

Kan merkezimizde verici olarak büyük güvencimiz fedakâr Türk işçisi ve S.S.K. personelidir. Elbette, profesyonel donörlere ihtiyaç duyulduğu haller olacaktır. Ancak, bunu en asgariye indirgemek amacındayız. Profesyoneller için küçükde olsa bir fon ayrılması kaçınılmaz zorunluluk omuştur.

Açılışı yapılan kan merkezi küçük, olanakları kısıtlı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının (B) tipi bir kan merkezidir. Çok yakın bir gelecekte tüm araştırma ve çalışmaların yapılabileceği (A) tipi büyük bir kan merkezine kavuşma umudundayız. Hastanemiz ilâve ameliyathane inşaatından bir bölüm ayırıp, memleketimizin en modern kan merkezlerinden birini kurmak idealimizdir.

ÇOCUK PSİKİATRİ HASTANESİ :

Diğer bölüm ise, çocuk kliniğinden açılışını yaptığımız, çocuklarımız için psikiatri gündüz hastanesidir. Burada problemli çocukların tetkik ve tedavileri yapılarak, aileleriyle yakın ilişkiler sağlanmaktadır. Ülkemizin ilk psikiatri gündüz hastanesi olacak bu bölüme aileler çocuklarını sabah getirip, akşam alacaklardır. Bu psikiatri mütehassıs ve bir psikolog denetiminde yaş gruplarına göre testler uygulanacak, oyunlar düzenlenecek, müzik dinletilecek ve bunalım sebepleri bulunup tedaviye çalışılacaktır.»

Çocuk Psikiyatri Kliniğinde çocuklar evlerini pek aramıyorlar...

İLAÇ VE ALKOLÜN BİRLİKTE ALINMASININ ZARARLI OLDUĞU DAHA BİR KEZ KANITLANDI

Amerika'da yapılan bir araştırma ile alkollü içki ile birlikte alınan ilâç ya da ilâç aldıktan hemen sonra alınan alkolün sağlık açısından büyük sakıncaları olduğu bir kez daha kanıtlandı. Dr Julius Richmond tarafından yapılan bir araştırmada özellikle Antihistamin adı verilen türde ilacın vücutta istenmeyen ters tepkilere neden olduğu ve henüz saptanamayan bir şekilde alkoldeki bazı maddelerin kimyasal birleşimlerinin adeta bir zehir etkisi yaptığı saptandı.

●

TÜRK-İŞ İLE AAFLI TARAFINDAN DÜZENLENEN

TEMSİLCİ EĞİTİM SEMİNERİ İZMİR'de YAPILDI

TÜRK-İŞ ile AAFLI'nın ortaklaşa düzenledikleri «Temsilci Eğitim Semineri» 18-21 Mart 1980 tarihleri arasında İzmir'de yapıldı. .

İzmir Sanayi Odaları Salonunda yapılan seminere 9 değişik sendikadan toplam 35 işyeri temsilcisi katıldı.

Açılış ve kapanışda TÜRK-İŞ Bölge Temsilcisi Ertuğrul Bulmamış'ın, kapanışta ise AAFLI Direktörü Thomas Miller'in de hazır bulundukları seminerde «Sosyal Sigortalar Uygulamaları», «İş Uyuşmazlığı ve Temsilcinin Görevleri», «Toplu Sözleşmelerde Yetki Alınması» konuları işlendi. Yapılan panel çalışmalarının ilkinde «Tüketim Kooperatifçiliği ve İzmir Birliğinin Çalışmaları» konu edildi.

Kursiyerlerin 3 guruba ayrılmaları sonucu yaptıkları gurup çalışmalarında ortaya çıkan görüşlerin yansıtıldığı ve soruların cevaplandırıldığı ikinci panel ile seminer sona erdi.

Sert.fikaların dağıtılmasında Bes-İş Genel Başkanı Çetin Göçer, İzmir Yol-İş Yönetim Kurulu Üyesi Ali Rıza Akkemik ve İzmir Tekgida-İş Eğitim Sekreteri Doğan Karayılan hazır bulundular.

Tez Büro İş'in "İşçilerin Temel Sorunları" Konulu Eğitim Seminerleri Devam Ediyor...

TEZ BÜRO-İŞ SEMİNERİNDE «İŞÇİLERİN EĞİTİMİ VE ÖNEMİ» VURGULANDI

TEZ BÜRO-İŞ Genel Yönetim kurulunun aldığı kararlar doğrultusunda yapılan ve «İşçilerin Temel Sorunları»'nı içeren seminerler devam ediyor.

Binlerce işçinin Eğitimden geçirildiği bu seminerlere İstanbul, İzmir, Diyarbakır, Adana, Ankara, Erzurum ve Eskişehir şubelerindeki işçiler katıldılar.

Genel olarak, Sosyal Sınıflar, Üretim ve Üretim ilişkileri, Ücret - İşgücü - Emek, Kapitalist sömürü, Uluslararası Tekelci Sermaye ve Türkiye gerçeği gibi konulardan oluşan seminerlerin sonucunda, işçiler arasında yaptığımız anket değerlendirmelerinde başarı oranının çok yüksek olması ve bu tip seminerlerin mutlak tekrarlanması talepleri eğitimin gerekliliğini bir kez daha kanıtladı.

Eğitimin son derece gerekli olduğuna ve bu konuda işçi sınıfının Ekonomik, Demokratik ve Sosyal örgütleri olan Sendikalara büyük görevler düştüğüne inanan TÜRK-İŞ'e bağlı Tez Büro-İş Sendikası, Eğitim seminerlerine program gereği devam edecektir.

275 SAYILI YASA UYARINCA YAPILACAK GREV OYLAMALARINI DÜZENLEYEN 8 VE 5 SAYILI GENELGELERİN İPTALİNE İLİŞKİN GENELGE

ÇALIŞMA BAKANLIĞININ GREV OYLAMALARINA İLİŞKİN 5 VE 8 SAYILI GENELGELERİ YÜRÜRLÜKTEN KALDIRAN 7 SAYILI GENELGESİ

ÖZÜ : 275 sayılı Yasa uyarınca, işyerlerinde yapılacak grev oylamalarını düzenleyen 19.7.1977 gün, 8 sayılı ve 30.1.1978 gün, 5 sayılı Genelgeler, Çalışma Bakanı Cavit Erdemir imzasıyla yayımlanan 25.2.1980 gün ve 7 sayılı Genelge ile yürürlükten kaldırılmıştır. Yeni Genelgede, grev oylamalarına «oylama isteminin yapıldığı tarihte işyerinde çalışan işçilerin katılabileceği» öngörülmüştür.

ÇALIŞMA BAKANLIĞI
ÇALIŞMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ :
Genelge No : 1980/7
Tarih : 25.2.1980
Sayı : 13-051/2059
Konu : Grev Oylaması Hakkında

275 Sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanununun 22. maddesi gereğince yapılacak olan grev oylaması ile ilgili olarak evvelce Bakanlığımızca yayınlanan 19.7.1977 tarih 8 sayılı ve 30.1.1978 tarih 5 sayılı genelgeler uyarınca Bölge Çalışma Müürlüklerince yapılan işlemler, mahkemeler tarafından bozulmakta bu ise birtakım mahzurlar doğurmaktadır. Bu sebeple 19.7.1977 tarih 8 sayılı ve 30.1.1978 tarih 5 sayılı genelgeler yürürlükten kaldırılmıştır.

Grev oylamasında nazara alınacak işçiler bakımından mahkeme kararlarının «grev oylaması istenilen tarihte işyerinde çalışan işçiler» şeklinde belirlenmesi karşısında, oylamada talep tarihinde işyerinde çalışan işçilerin nazara alınması suretiyle 275 sayılı Kanunun 22. maddesine göre işlem yapılması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

Cavit ERDEMİR
Çalışma Bakanı

SENDİKA İŞYERİ TEMSİLCİSİNİN GÜVENCELERİ YÜRÜRLÜKTEKİ TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN SÜRESİYLE SINIRLIDIR

YARGITAY DOKUZUNCU HUKUK DAİRESİ :
E. 1979/3576
K. 1979/4078
T. 19.3.1979

ÖZÜ : Sendika işyeri temsilcisinin güvenceleri, yürürlükteki toplu iş sözleşmesinin süresiyle sınırlıdır. Parasal ve sosyal hak istemlerinin bu süreye ilişkin olup olmadığı araştırılmadan karar verilmesi ise yasaya aykırıdır.

DAVA : Davacı, ücret alacağı, ikramiye kışlık elbise ve yakacak bedelinin ödetilmesine karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme isteği kısmen hüküm altına almıştır.

Hüküm süresi içinde davalı avukatı tarafından temyiz edilmekle dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü.

KARAR : İşyeri temsilcisinin temsilcilik teminatı işyerinde uygulanmakta olan toplu iş sözleşmesinin yürürlük süresiyle sınırlıdır. Davacının dava ettiği tarihler arasındaki sürede, temsilcilik teminatından yararlanabilmesi için, bu dönemde yürürlükte bulunan toplu iş sözleşmeleri zamanında da temsilcilik sıfatına haiz olması gerekir.

Mahkemenin, bu husus araştırmadan istekleri hüküm altına almış olması bozmayı icabettirmiştir.

SONUÇ : Temyiz olunan kararın yukarıda gösterilen sebepten davalı yararına BOZULMASINA 19.3.1979 gününde oybirliğiyle karar verildi.

KONUT YÖNETİCİSİNİN İŞVEREN TEMSİLCİSİ OLDUĞUNA İLİŞKİN YASA HÜKMÜ YÜRÜRLÜK TARİHİNDEN SONRAKİ TÜM UYUŞMAZLIKLARDA GEÇERLİDİR

YARGITAY ONUNCU HUKUK DAİRESİ :

E. 1979/603
K. 1979/5059
T. 31.15.1979

ÖZÜ : Konut Yöneticisi yargı uyuşmazlıklarında işveren temsilcisidir. Bu hükmün, 2184 sayılı Yasa'nın yürürlük tarihinden sonraki tüm uyuşmazlıklarda uygulanması gerekir.

DAVA : Davacı, prim itiraz komisyonu kararının iptalini istemiştir.

Mahkeme, bozmaya uyarak davanın reddine karar vermiştir.

Hükmün, davacı avukatı tarafından temyiz edilmesi üzerine temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve tetkik hakimi tarafından düzenlenen raporla, dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra, işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tesbit edildi.

KARAR : Mahkemece dava yöneticiye dava açmak için özel bir yetki verilmiş bulunmaması nedeniyle reddedilmiştir.

Hükümden sonra 28 Şubat 1979 tarihinde yürürlüğe giren 2184 sayılı Kanunun Ek maddesinin 2. fıkrasıyla konut yöneticisinin yargı uyuşmazlıklarında işverenin temsilcisis olduğu hükmü getirilmiştir.

Buradaki hukuki sorun, sonradan yürürlüğe giren bu hükmün ölçümlemenin iptali davalarında da geçerli olup olmadığı, geçerli ise eldeki işlere yürürlüğe girdiği tarihten uygulanıp uygulanamıyacağı nok talarında toplanmaktadır.

Ölçümleme, çalıştırılan konut kapıcısı nedeniyle yapıldığı için, bunun iptali davasının da konut kapıcısıyla ilgili olduğunu, bu bakımdan da, yeni anılan yasa hükmünün bu tür uyuşmazlıklar içinde geçerli bulunduğunu kabul etmek yerinde olur.

Uyuşmazlık dava takip yetkisinden kaynaklandığından - demek yakışırsa burada yeni yasa ile bu konuda bir icazet getirilmiş bulunmaktadır. Bu nedenledir ki, bu yeni hükmün, bütün işlere, yürürlük tarihinden itibaren uygulanması gerekir. Burada yasanın önceki olaylara değil, yürürlük tarihinden itibaren uygulanması söz konusudur. Bu sonuçta usul hukuku ekonomisi ilkesinde uygundur. Çünkü uyuşmazlıkların adil, olabildiğince çabuk ve az giderle çözümünde tarafların olduğu kadar, toplumunda büyük yararı vardır.

O halde, davacının bu yönü amaçlayan temyiz itirazları kabul olunmalı ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ : Temyiz edilen hükmün yukarda açıklanan nedenle BOZULMASINA, 31.5.1979 gününde oybirliğiyle karar verildi.

FAZLA ÇALIŞMA ÜCRETİNİN BELİRLENMESİNDE ENERJİ KISINTISI NEDENİYLE ÇALIŞILMAYAN SÜRELER DİKKATE ALINMAZ

YARGITAY DOKUZUNCU HUKUK DAİRESİ :
E. 1979/11257
K. 1979/12800
T. 15.10 1979

ÖZÜ : Fazla çalışmaya ilişkin ücretin belirlenmesinde, zorunlu enerji kısıtlaması nedeniyle işyerinde çalışılamayan sürelerin dikkate alınmaması gerekir.

DAVA : Davacı, kıdem ve ihbar tazminatıyla fazla çalışma parasının hafta ve genel tatil gündeliklerinin ödetilmesine karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme, isteği kısmen hüküm altına almıştır.

Hüküm süresi içinde davalı avukatı tarafından temyiz edilmekle dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü :

KARAR : 1 — Dosyadaki yazılara, toplanan delillere ve hükmün dayandığı gerektirici sebeplere göre davalının aşağıdaki bendlerin dışında kalan temyiz itirazları yerinde değildir.

2 — Davacı şahitlerinin normal mesai saatlerini belirleyen ifadelerine karşı davalı şahitleride önemli bir kısmın elektrik kesildiği süre içinde asıl çalışmanın sabah saat 10'da başladığını bildirmişlerdir.

Gerçekten Enerji yetersizliği nedeniyle genelde elektrik kısıntısına gidildiği de bir vakıadır. Bu durumda işyerinde elektrik kesintisi yapıldığı süre tesbit edilerek ve bu sürelerin fazla çalışma parasının bu konudaki hesaptan düşülmesi icap eder.

SONUÇ : Temyiz olunan kararın yukarıda gösterilen sebepten davalı yararına BOZULMASINA oybirliğiyle karar verildi.

Yurt dışındaki işçiler 35 bin Mark karşılığında evsahibi oluyor...

TÜRK-İŞ'in İstanbul'da yaptıracağı 2 bin konutluk işçi meskeni arsalarının İmar ve İskan Bakanlığı tarafından hazine arazilerinden sağlanmasına ilişkin protokol, İmar ve İskan Bakanı Turgut Toker ile TÜRK-İŞ Genel Başkanı İbrahim Denizcier arasında geçen ay törenle imzalandı. .

Protokole göre, İmar ve İskan Bakanlığına ait arsalar, TÜRK-İŞ'e cüz'i bir ücret karşılığında maliyet fiyatları üzerinden verilecek...

Protokol töreninde konuşan İmar ve İskân Bakanı Turgut Toker, Bakanlık olarak, hükümet programında yer alan «Milli konut politikası» hedefine uygun çalışmalarına devam ettiklerini, İstanbul Şerif Ali Çiftliği civarında 5600 konutluk yeni bir inşaat ünitesine başladıklarını söyledi. Bu konutlardan 1100'ünün bakanlık tarafından, geriye kalanın ise ciddi firmalar eliyle yaptırılacağını belirten İmar ve İşkan Bakanı Toker, Yurt dışında çalışan işçiler için planladıkları İstanbul Ataköydeki konutlardan, 35 bin Mark veren işçilerimizin yararlanabileceğini belirterek, «Bu konutların maliyeti 70 bin mark tutarındadır. 35 bin markı veren yurt dışındaki işçilerimize bu konutların anahtarı teslim edilecektir. Geriye kalan miktar, borçlanma yoluyla tahsil edilecek, bu arada, konut sahipleri bir yandan borçlarını öderken, bir yandan da konutlarını kiraya verebilelecekler» dedi.

DENİZCİER'in SÖZLERİ

TÜRK-İŞ Genel Başkanı İbrahim Denizcier de protokol töreninde yaptığı konuşmada işçilere daha ucuz fiyatla konut temin edeceklerini söyledi.

Denizcier büyük çabalar sonucu gerçekleşme alanına giren bu büyük projeden iki bin kişinin yararlanacağını ve bu konudaki çalışmalara derhal başlanacağını belirtti.

BİR İŞ KAZASI SONUNDA
SAKAT KALAN BÜLENT SAĞLIK,
YENİDEN SAĞLIĞINA KAVUŞMAYI BEKLİYOR

TÜRK-İŞ SAKAT KALAN BİR İŞÇİ İÇİN YARDIM KAMPANYASI AÇTI

Konfederasyonumuz, geçirdiği iş kazası sonucu çok mağdur duruma düşen ve sakat kalan BÜLENT SAĞLIK adındaki genç bir işçi için, yardım kampanyası açmış bulunmaktadır.

TÜRK-İŞ tarafından, konfederasyona bağlı kuruluşlara gönderilen bu konudaki genelgede, kampanya amacıyla açılan banka hesap numarası da bildirilmiştir.

Genelgede, «Tekerlekli ve hareketli bir koltuk alabilmek ve iş kazası sonunda belden aşağısı tutmayan bu genç işçimizi, hareketsiz yattığı köşesinden kurtarıp, tekrar cemiyetimize kazandırmak amacıyla açtığımız yardım kampanyasına yakın ilgi göstereceğinizi umarız.» denilmektedir.

TÜRK-İŞ'i ZİYARETLER...

FEDERAL ALMANYA BÜYÜKELÇİSİ ONCKEN, TÜRK-İŞ'İ ZİYARET ETTİ...

DENİZCİER ve ONCKEN, Almanyadaki Türk işçilerinin sorunlarını ele aldılar.

Federal Almanya'nın yeni Ankara Büyükelçisi Dr. DİRK ONCKEN, TÜRK-İŞ Genel Başkanını ziyaret etti. Bu görüşmede, TÜRK-İŞ İcra Kurulu üyeleriyle Federal Almanya Çalışma Ateşesi Bernd Gais de hazır bulundu.

Bir saat kadar süren bu görüşme sırasında, Federal Almanya'da çalışan Türk işçilerinin çeşitli sorunları ele alındı ve Büyükelçi Oncken, gerek her iki ülke arasındaki sıkı dostluk, gerekse TÜRK-İŞ ve Alman İşçi Sendikaları Birliği (DGB) ile sürdürülen sıkı işbirliği sayesinde, geçtiğimiz yıllarda ağırlık kazanan birçok işçi sorununun ve işçi çocuklarının Türkçe eğitiminin çözüme kavuştuğunu söyledi. Büyükelçi Dirk Oncken, Ankara'da görev yapacağı süre içinde, Türk-Alman Dostluğunun daha çok gelişmesine çalışacağını da sözlerine ekledi.

Eski bir sendikacı olan Federal Almanya Maliye Bakanı Mathöfer'in Türkiye'ye yapılacak dış kredi yardımları sırasında, Türkiye'nin çalışma hayatı konusunda TÜRK-İŞ kanalıyla bilgi istediğini de kaydeden Büyükelçi, TÜRK-İŞ Genel Başkanı DENİZCİER'in görüşlerini aldı.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı İbrahim DENİZCİER de, Türkiye'ye yardım yapılması konusunda Federal Almanya Maliye Bakanının girişimlerinden Konfederasyon olarak büyük bir memnuniyet duyduklarını belirtti, ülkemizin bugünkü zor koşullardan bir an evvel çıkabilmesi konusunda TÜRK-İŞ'in üzerine düşeni yapmakta olduğunu ve bu çalışmaların zaman zaman kamuoyuna duyurulduğunu bildirdi.

Tarihten gelen Türk-Alman dostluğu yanında, TÜRK-İŞ ile DGB arasındaki ilişkilerin de ileri bir düzeyde bulunduğunu kaydeden DENİZCİER, Türk işçilerinin sorunlarının kalan kısmının da çözüme ulaştırılması için iki işçi kuruluşu arasında kurulan «Sürekli Sendikal Komisyon»'un yılda iki kez biraraya gelerek ele alınan konuları müzakere ettiğini söyledi.

DİYANET İŞLERİ BAŞKANI TAYYAR ALTIKULAÇ TÜRK-İŞ İCRA KURULU İLE GÖRÜŞTÜ...

Diyanet İşleri Başkanı Tayyar Altıkulaç 13 Mart günü TÜRK-İŞ'i ziyaret etti. TÜRK-İŞ Genel Başkanı Denizcier ve İcra Kurulu üyeleriyle görüşen Diyanet İşleri Başkanı Altıkulaç, bir süre sonra Almanya ve Hollanda'ya yapacağı gezisi sırasında Türk işçileriyle görüşmeler yapacağını, belirtti ve bu görüşmelere ışık tutması amacıyla TÜRK-İŞ'in yurt dışındaki işçilerimizin problemleri hakkında bilgi aldı.

DİYANET İŞLERİ BAŞKANI ALTIKULAÇ, DENİZCİER VE ŞİDE'DEN YURT DIŞINDAKİ İŞÇİLERİMİZİN SORUNLARI HAKKINDA GENİŞ BİLGİ ALDI...

ÇALIŞMA BAKANI CAVİT ERDEMİR'İN ZİYARETİ

Çalışma Bakam Cavit ERDEMİR TÜRK-İŞ'i ziyaret ederek, Genel Başkan İbrahim DENİZCİER ve Genel Sekreter M. Sadık ŞİDE ile görüştü.

Bir nezaket ziyareti şeklinde geçen görüşmede çeşitli işçi sorunları da ele alındı. Görüşmede ayrıca Çalışma Bakanlığı Müşteşarı Hikmet Büyüklimanlı ve Yol-İş Federasyonu Genel Başkanı Halit Mısırlıoğlu da bulundu .

AET TÜRKİYE TEMSİLCİSİ ROBERT COX'UN ZİYARETİ

Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) Türkiye Temsilcisi Robert Cox ve Yardımcısı Alain Servantes TÜRK-İŞ'i ziyaret etti.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı İbrahim DENİZCİER ve Genel Sekreter M. Sadık Şide ile görüşen AET Türkiye Temsilcisi Cox, Türkiye'nin AET içindeki durumu konusunda ayrıntılı bilgi verdi. Cox ayrıca Türkiye'deki son ekonomik önlemlerin AET üyelerine tamamen yanlış ve Türkiye aleyhine bildirildiğini söyledi. Bir saat kadar süren görüşme sırasında Eşel - Mobil sistemi üzerinde de duruldu.

TOKER VE DENİZCİER PROTOKOLÜ İMZADAN SONRA BİRBİRLERİNİ KUTLADI

Yurt dışındaki işçilerin de döviz karşılığı mesken sahibi olabilmesini sağlıyan protokol, geçtiğimiz günlerde İmar ve İskan Bakanı Turgut Toker ile TÜRK-İŞ Genel Başkanı İbrahim Denizcier arasında imzalandı.

İstanbul'da yaptırılacak 2 bin konutluk işçi mahallesi ile ilgili bu protokole göre, evler, İmar ve İskan Bakanlığı tarafından TÜRK-İŞ'e cüz'i bir ücret karşılığında satılan arsalar üzerinde inşa edilecek.

Bu haberle ilgili geniş bilgi, dergimizin 28. sayfasında ayrıca verildi.

İşkolu Yetkisi, Etkili Bir Örgütlenme Aracıdır (II)

(Geçen Sayıdan Devam)

İŞKOLU yetkisini akıllıca kullanılmasıyla etkili sendikal örgütlenmeye yapılacağını bildiğimiz için, bu konuda TÜRK-İŞ üyesi kardeş sendikalara yardımcı olabilmek amacıyla bu dönem işkolu yetkisini kazanma mücadelemizi ayrıntılı olarak geçen yazımızda anlattık.

Sendikal örgütlenmede ilk şart, işçilerin sevgisini ve güvenini kazanmaktır. Ancak, işverenler ve karşı sendikalar mevzuatın boşluklarından yararlanarak işyeri yetkisi prosedürünü uzatabilirler ve yetkiyi çıkmaza sokabilirler. Bu gibi hallerde, işkolu yetkisine sahip olan bir sendika, fabrikada işçilerin güvenine sahip ise, ayrıca yetkisine gerek kalmadan rahatça örgütlenebilir ve sözleşme imzalayabilir. Üstelik, işkolu yetkisinin işletilmesinde, işyeri yetkisinde olduğu gibi üye işçilerin tek tek incelenmesi de söz konusu olmadığı için, işverenlerin sendika üyelerini tesbit etmesi ve baskı uygulaması tehlikesi de yoktur.

Demek ki, işkolu yetkisi esas olarak işyeri yetkisinden çok daha fazla işçinin lehine olan bir yoldur. Bir yandan «işçi sınıfı» diye nutuklar atıp, öte yandan işçi lehine bir yol olan işkolu yetkisini kötüleyen Diskçiler bu konuda tam bir çelişki içindedirler.

YASAL BOŞLUKLAR

İşyeri yetkisi prosedüründeki y a s a l boşluklardan yararlanan bölücü sendikalar, işyerinde tek bir üyeleri bile bulunmasa, yetkiye itiraz edip prosedürü karıştırabilir. Bu durumda, siz tabanda ne kadar güçlü olursanız olun, Bakanlık Müfettişleri «İşveren» Karşı Sendika üçlüsü rahatça sizin yetkinizi uzatır, sözleşmenizi geciktirir. Böylece de işçiler sözleşmeden yoksun kalır ve geciken ödemeler nedeniyle işveren milyonlarca lira haksız kazanç sağlar.

Yıllardır çözümlenemeyen «yetki» sorununun temel nedeni, «işyeri yetkisi» kavramının bölücü sendikalara prim verecek biçimde düzenlenmesidir. Bu durumda, 7 kişi bir araya gelip hemen bir sendika kurmakta, TÜRK-İŞ sendikalarını haksız iftiralarla karalayarak işe başlamakta, yasa boşluklarından yararlanarak yetkiyi çıkmaza sokmak için türlü oyunlara girişmektedirler. Mevcut işyeri yetkisi sistemiyle bu tür ihanetlere son vermek çok zordur. Bu durumda da işçilerin tabandaki sendikal birliği zarar görmektedir.

SENDİKAL BİRLİĞE KATKISI

Günümüzde işçi sınıfımızın gündemindeki ilk madde, tabandaki sendikal birliğin sağlanmasıdır. Bu birleşme zorunlu yollarla değil, iradi yollarla gerçekleşmeli ve işçiler kendi tercih leriyle her işkolundaki TÜRK-İŞ sendikası içinde bütünleşmelidirler. Federal Almanya'daki gibi, iradi yollarla, tek bir TÜRK-İŞ Konfederasyonu bünyesinde «her işkolunda tek send kada bütünleşme» ilkesi gerçekleştiği zaman, işçi sınıfının örgütlü gücü daha da artacak ve sorunları daha kolay çözümlenecektir.

İşkolu yetkisi, tabanda sendikal birliği TÜRK-İŞ içinde sağlamak için önemli bir silahtır. Madem ki Disk ve Misk gibi bölücü kuruluşlar kendi küçük çıkarları uğruna işçi sınıfının tabandaki sendikal birliğini bölüyorlar ve bu ihanetleri için işyeri yetkisi prosedüründeki yasa boşluklarını silah olarak kullanıyorlar; şu halde biz de bunların karşısında işkolu yetkisini silah olarak kullanmalı ve işçilerin tabandaki sendikal birliğini sağlamalıyız.

TEKSİF'TE BÜTÜNLEŞME SAĞLANIYOR

Disk'in her fırsatta «işkolu yetkisi kötüdür» diye feryat etmesinin nedeni budur. Disk esas olarak bölücüdür, bu nedenle işçilerin sendikal birliğini sağlayan işkolu yetkisine karşıdır.

TEKSİF sendikası, yıllardır işkolu yetkisini etkili bir biçimde kullanmış, işverenlerin ve bölücü sendikaların işyeri yetkisini sürüncemede bıraktığı hallerde işkolu yetkisiyle örgütlenmiş ve işçileri üstün sözleşmelere kavuşturmuştur. İstanbul'daki ünlü Sancak Tül örgütlenmemiz de işkolu yetkisiyle olmuş ve iki yıldır orada devam eden grevimiz işkolu yetkisine dayanarak gerçekleştirilmiştir.

Ocak 1980 içinde özel sektörde ve Sümerbanklarda imzaladığımız iki rekor sözleşmenin kapsamını genişletmek ve henüz işyeri yetkisi alınmamış olan işyerlerine de teşmil etmek için çalışmalarımız başlamıştır. Böylece, Disk/Tekstil - Patronlar - Militan Müfettişler üçlüsünün engellerini aşarak, henüz işyeri yetkisi alınmamış olan özel sektör ve Sümerbank fabrikalarındaki işçileri de TEKSİF'in rekor sözleşmelerine kavuşturacağız.

SAİT BÜRÇÜN
Teksif Sendikası
Genel Başkan Yardımcısı

ekonomik rapor

EMİSYON 5.7 MİLYAR LİRA AZALDI

Mart ayının ikinci haftasında piyasadaki kâğıt para miktarı 5 milyar 659 milyon lira azalma ile 185 milyar 311 milyon liraya indirildi. Emisyon miktarındaki azalma, bankalar kesimine açılan kredilerdeki gerilemeyle sağlandı. Bilgi alınan son hafta içinde Merkez Bankası kredilerinin toplamı 3 milyar 758 milyon liraya düştü. Bu azalmada, bankalar kesimine açılan kredilerdeki 3 milyar 779 milyon liralık, tarımsal amaçlı kooperatiflere açılan kredilerdeki 1 milyar 78 milyon liralık gerilemeler etkili oldu. Kamu kesiminde açılan kredilerin toplamı ise, 1 milyar 99 milyon lira yükselmeyle 278 milyar 654 milyon liraya erişti.

KAMU KESİMİ KREDİ KULLANIMINDA DURAKLAMA

Mart ayının ikinci haftası içinde, kamu kesiminin kredi kullanımındaki artış 1 milyar 99 milyon lirayla sınırlı kaldı. Kamu İktisadi Kuruluşlarının yeni kredi kullanmaları, 1980 yılında kamu kredilerinde ılımlı seyir izlenmesinde etken oluyor. Böylece, kamu kesimi kredi artışları, Hazine kısa vadeli avanslarıyla sınırlı kalıyor. Kamu kesiminin nakit gereksiniminin en üst düzeye ulaştığı Mart ayında hazine kısa vadeli avanslarının hızla yükselmesi mevsimlik eğilimine uygun düşmektedir. Nisan ayından başlayarak, kamu gelirlerindeki yükselme, Merkez Bankası'na başvurularda azalma sağlayabilir.

AET TİCARET HACMİ 20 YILDA 10 KAT ARTTI

Bugün AET dünyanın en büyük ticari gücü halinde gelmiştir.

Avrupa Ekonomik Topluluğu - nun kurulduğu 1958 tarihinde topluluğu oluşturan altı ülke ile, 1973 de bunlara katılan üç ülke (İngitere, İrlanda, Danimarka) topam 23 milyar dolarlık mal ihraç etmekte idiler. 1978 yılında bu rakam 10 misli büyüdü ve 227 milyar dolarlık ihracat düzeyine ulaştı.

BEKLENEN DÖVİZ GİRİŞLERİ SAĞLANAMIYOR

Devalüasyon kararının ardından beklenen döviz girişlerindeki hızlanma son haftalarda da gerçekleşmedi. Şubat ayında işçi dövizi girişleri 173 milyon dolarda kaldı. Bu girişlerin bir bölümünün devalüasyon ihtimali nedeniyle Ocak ayındaki beklentilerden kaynaklandığı dikkate alınırsa, Şubat ayı işçi dövizi girişlerinin bir «patlama» niteliği taşımadığı ortaya çık - maktadır. Uluslararası Para Fonu'nun yeni kredi kullanımı dışında, geçtiğimiz hafta da belirgin bir döviz girişine raslanamadı.

Öte yandan, bankaların dö - viz tahsis olanaklarında daralma yapıldı. Merkez Bankası'nın 21 Mart günü bankalara gönderdiği bir teleks emri ile ihracatçılara döviz tahsisinde öncelik tanıyan Maliye Bakanlığı tebliğinin uygulanabilmesi için Başbakanlık Teşvik ve Uygulama Dairesi'nin onayı koşulu getirildi. Böylece, bu yolla bankaların kendiliklerinde döviz tahsisi yapma olanakları kaldırılmış oldu.

GEÇEN YIL 1,5 MİLYAR LİRALIK NARENCİYE SATTIK

Türkiye Narenciye İhracatçıları Birliği tarafından yapılan bir araştırmaya göre, geçen yıl 1 milyar 578 milyon 215 bin liralık narenciye ve üzüm dışsatımı yapılmıştır. Narenciye türleri arasında ise limon, ilk sırayı almış ve geçen yıl 69 bin 901 ton limon satılmıştır.

Araştırmalara göre, geçen yılki narenciye ihracatı 1 milyar 535 milyon 996 bin lirayı bulmuştur. Üzüm dışsatımında ise 42 milyon lira gelir elde edilmiştir. Türkiye'den limon satın alan ülkelerin başında gelen SSCB, 35 bin ton limon almıştır. Bunu Polonya, 12 bin tonla izlemiştir.

Bu arada, diğer Akdeniz ülkelerinin ürettikleri narenciyenin yüzde 85'ini dışsatıma ayırabildikleri vurgulanarak, bu oranın Türkiye'de yüzde 5'i geçemediği bildirilmiştir.

OCAK - ŞUBAT İTHALATI 1 MİLYAR DOLARI AŞTI

Alınan resmi bilgilere göre, bu yılın Ocak - Şubat dönemi dış ticaret açığı 536.1 milyon dolar oldu.

Buna karşılık, ihracat, iki aylık dönemde 465.5 milyon dolarlık bir tutara ulaştı. İthalat ise, Şubat ayında 586.9 milyon dolara yükseldi ve Ocak - Şubat dönemi itibariyle 1 milyar 65 milyon doları buldu.

Türkiye'nin iki aylık ithalatı 1 milyar dolar sınırını aşmış bulunuyor.

İÇTE OLUP BİTENLER

EMLAK VERGİSİ İLK TAKSİDİ 30 HAZİRANA KADAR ÖDENECEK

Emlak vergisi mükellefleri 7 Nisan 1980 ile 30 Haziran 1980 tarihleri arasındaki sürede gayrî menkullerin bulunduğu yer vergi dairelerine beyanda bulunacaklar ve bu süre içinde yeni beyanları üzerinden tahakkuk ettirilen emlak vergisinin ilk taksitini ödeyecekler.

1 Mart 1980 ile 7 Nisan 1980 tarihleri arasındaki sürede gayri menkullerini devir ve temlik eden mükellefler, devir ve temlik konusu emlak birimleriyle ilgili beyanname vermeyecekler. Bu mükelleflerin başka gayrimenkulleri varsa, bu gayrimenkulleri için verecekleri beyannamelere, söz konusu emlak birimlerini dahil etmeyecekler.

İŞÇİ EMEKLİLERİ İLE DUL VE YETİMLERİNE 25 KATSAYI ÜZERİNDEN ÖDEME YAPILIYOR

İşçi emekli dul ve yetimlerinin aylıklarını alırken Bankalarda karşılaştıkları izdihamdan kurtulmaları için gerçekleştirilen yeni uygulamaya Nisan başından itibaren başlandı.

Buna göre işçi emekli dul ve yetimlerine, bu aya mahsus olmak üzere Nisan'dan itibaren 4 aylık çeklerine karşılık ödeme yapıldı. Söz konusu kişilere 3 aylık normal çekleri ile 1980 Ağustos ayından itibaren ödeme yapılmaya başlanacak, böylelikle işçi emeklileri ile dul ve yetimleri memur emekileri ile aynı aylarda maaş almayacakları için izdihamdan kurtulmuş olacaklardır.

İşçi emeklileri ile dul ve yetimlerine 4 aylık çekleri karşılığı «25 katsayı» üzerinden ödeme yapılırken, hesaplamada Mart ayı farkı da dikkate alındı.

YURTDIŞINDAN GELEN İŞÇİLER DÖVİZLERİNİ 3 AY İÇİNDE BOZDURACAK

Yurtdışında çalışmakta olan işçilerimizin, Türkiye'de döviz bozdurma süreleri 3 ay olarak belirlendi. Türk Parasının Kıymetini koruma hakkındaki karara ilişkin tebliğde yapılan değişiklik uyarınca, işçilerin çıkışlarında döviz karşılığı bilet almaları durumunda, dövizlerini yurda girişlerinde beyan etmiş olmaları ve 3 ay içinde yetkili bankalara bozdurmaları koşulu aranmayacak.

ASKERİ UÇUŞ PERSONELİNE TAZMİNAT KARŞILIĞI AVANS VERİLECEK

Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Yasası kapsamındaki subay, astsubay, uzman jandarma, çavuş ve uzman çavuşlara hizmet ve uçuş tazminatı karşılığı avans ödenmesine ilişkin Bakanlar Kurulu kararı, yürürlüğe girdi. Karara göre, uçuş ekiplerinde görevli personele yüzde 33 ile 57 oranında uçuş tazminatı verilecek. Ancak, söz konusu tasarı yasalaşıncaya kadar bu ödemeler avans biçiminde yapılacak.

SAKATLARIN İŞE ALINMASINA İLİŞKİN YASANIN UYGULANMASI İSTENDİ

İstanbul Tıp Fakültesi'nin düzenlediği 1. Öğrenci Bilim Kongresi'nde, sakatların çalıştırılmalarına ilişkin Yasa'nın Kesinikle uygulanması istendi. Kongre'de «işkazası sonucu meydana gelen sakatlıklar» konusu da ele alınarak, «işkazalarının yeni sakatlıklara yolaçmadan denetlenmesi» gereği üzerinde duruldu.

ASGARİ ÜCRETİN 1 KİLO ET TUTARINDA BELİRLENMESİ ÖNERİLDİ

TÜRK-İŞ'e bağlı Petrol-İş Sendikası Eskişehir Şubesi Başkanı Emin Birsen, «Asgari ücretin rakam olarak değil kavram olarak vergiden bağışık tutulmasını ve 1 kilo et fiyatı düzeyinde belirlenmesini» önerdi. Birsen, hükümetin son aldığı ekonomik kararların, ücretlileri yaşayamaz duruma getirdiğini söyledi.

DIŞTA OLUP BİTENLER

NATO GÖREVLİLERİ GREV KARARI ALDI

NATO Genel Sekreterliği kadrolarında görevli memurların maaşlarına zam yapılmaması üzerine grev kararı aldıkları açıklandı. NATO'da çalışan memurlar adına yapılan açıklamada, «Bütçe Komitesi'nin maaş ve ücretlerin günün koşullarına göre gözden geçirilmesine ilişkin istemleri reddettiği» bildirildi. NATO yetkilileri de, artan harcamalar karşısında maaşlara zam yapmayı düşünmediklerini ifade ettiler. Durumun bu aşamaya gelmesi üzerine, Genel Sekreterliğe yakın çevreler, «NATO gibi askeri bir kuruluşta grevin gülünç olacağını, yakında soruna çözüm bulunacağını» kaydettiler.

EL SALVADOR'DA GENEL GREV ÇATIŞMAYA DÖNÜŞTÜ

Orta Amerika ülkesi El Salvador'da işçilerin Cunta hükümetine karşı başlattıkları genel grevi destekleyen «gerillalar» ile ordu birlikleri arasında yoğun çatışmalar olduğu, çarpışmalarda «en az 60 kişinin öldüğü» bildirildi. Ülkenin 14 eyaletinde aynı anda başlatıldığı kaydedilen çarpışmalarda gerillaların özellikle büyük tarım işletmelerini hedef alarak bombaladıkları ifade ediliyor. Olayların; «istedikleri sonucu alamadıkları» gerekçesiyle Cunta hükümetince uygulamaya konulan «toprak reformu» çalışmalarına karşı çıkan köylülerle ordu birlikleri arasındaki çatışmalardan sonra geliştiği kaydedildi.

ULAŞIM İŞÇİLERİNİN GREVİ NEWYORK'TA YAŞAMI ETKİLEDİ

ABD'nin Newyork kenti Genel Ulaşım Dairesi işçilerinin sürdürdükleri grev sonucu, kentte yaşamın büyük ölçüde etkilendiği ve 500 bin kişinin ulaşım zorluğu nedeniyle geçici olarak Manhattan yöresine taşındıkları bildirildi. Grevi yöneten sendika ile işveren arasındaki görüşmelerden bir sonuç alınamazken, Newyork çevresinde yaşayanların, demiryolu işçilerinin geçici olarak işbaşı yapmaları nedeniyle, trenlerden yararlanabildikleri, ancak Demiryolu İşçileri Sendikası'nın toplu sözleşmenin imzalanmaması durumunda grevi yeniden başlatacağı kaydedildi.

AET'DE 626 BİN TÜRK İŞÇİSİ ÇALIŞIYOR

AET Komisyonu, Topluluk ülkelerinde çalışmakta olan Türk işçi sayısının 626 bin kişiye ulaştığını açıkladı. Komisyon'un konuya ilişkin incelemesinde, halen AET'de 1 milyon 585 bini üye ülkelerden olmak üzere, toplam 5 milyon 831 bin göçmen işçi çalıştığı kaydedildi. Topluluğa üye ülkelerde 1979 yılı sonu itibariyle çalışan Türk işçi sayısı 626 bine yükselirken, bu işçilerin ülkelere göre dağılımı da şöyle belirlendi: Belçika 19 bin, Danimarka 7 bin 232, F. Almanya 514 bin 690, Fransa 36 bin 300, İrlanda 11, İtalya 384, Hollanda 45 bin 141, İngiltere 3 bin, AET Komisyonu tarafından belirlenen işçi sayısına, aile bireylerinin dahil olmadığı da kaydedildi.

AET'DE İŞSİZ SAYISI 6 MİLYONA ÇIKTI

Avrupa Ekonomik Topluluğu AET'nin yayın organı Euroforum Dergisi, Topluluk ülkelerinde işsiz sayısının 6 milyon kişiye ulaştığını açıkladı. Dergi'de, bu rakamın Topluluğa üye ülkelerdeki çalışabilir nüfusun yüzde 6'sını oluşturduğu kaydedildi. Verilen bilgilere göre, F. Almanya, İngiltere, Danimarka ve Hollanda'da işsizlik artış hızı ortalamanın üzerinde seyrediyor. İşsizlerin yüzde 44'ünün, 25 yaşını doldurmamış gençlerden meydana geldiği bildirilirken, kadınlar arasındaki işsizliğin, erkeklere orana daha hızlı arttığı kaydedildi.

ILO SÖZLEŞMELERİNİ HİÇE SAYAN ARJANTİN DİKTATÖRÜ VİDELA UYARILDI

Arjantin yönetiminin son olarak çıkardığı, insan haklarına, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Sözleşmelerine ve kazanılmış işçi haklarına aykırı olan ve sendikal hakları büyük ölçüde kısıtlayan yasaya karşı, üyesi bulunduğumuz Hür Dünya İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) kararı çerçevesinde, TÜRK-İŞ İcra Kurulu, Arjantin Askeri Cunta Başkanı General Videla'ya bir telgraf göndererek, bu tutumu şiddetle protesto etmiş ve sendikal haklar ile el koymuş oldukları sendika fon ve mallarının bir an önce iadesini istemiştir.

Öte yandan, ICFTU tarafından ILO nezdinde yapılan şikayeti, tüm hür işçi sendikal kuruluşlarıyla birlikte TÜRK-İŞ de desteklemektedir. (TÜBA)

güldürü

BURHAN DODANLI

Cezaevleri metroya döndü...

☆ Mahkumlar bu kez 50 santim eninde 30 metrelik [tünel] açtılar

...rübeli firari konuştu:

"Cezaevinden kaçmak otelden çıkmaktan kolay çünkü para ödemeden otelden bırakmazlar!"

3 yılda hapishanelerden kaçan mahkûm sayısı 3 bin 236 kişiyi buldu

Yeni bir rekor!

Bu defa Van Cezaevi'nden 58 mahkûm birden kaçtı

Mahkûmlar, kazdıkları 25 metrelik tünele elektrik hattı da döşediler

● Van Cezaevi'nden bir süre önce de 33 mahkum kaçmış, bunlardan 18'i daha sonra yakalanmıştı.

● Dün kaçanlardan 8'i ele geçirildi, 50'si ise kayıplara karıştı. Firarilerden 20'sinin sol görüşlü siyasi mahkum olduğu belirtildi.

İki mahkûm cezaevinden "gürlanarak" kaçtı!

Van Cezaevi'nden tünel kazarak kaçan 58 kişiden 12'si yakalandı

TÜRKİYE'DEKİ HAPİSHANE VE MAHKÛMLARIN DURUMUNU YANSITAN GAZETE KUPÜRLERİNDEN BİRKAÇI...

ASGARİ MÜŞTEREKTE BİRLEŞİRLERSE

Firar eden mahkûmlar hapishaneye birlikte dönecek...

KAÇAKLARDAN BİR KISMI PARAŞÜTLE DÖNMEK İSTERKEN, DİĞER KISMI, «MAHKUMİYETİMİZİ DIŞARIDA GEÇİRİP, SIKINTILARI VATANDAŞLARIMIZLA BİRLİKTE PAYLAŞALIM...» DİYORLAR.

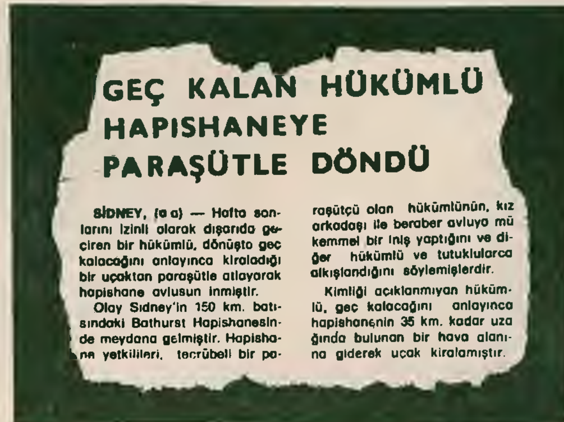
HANİ şu hapishane firarileri var ya? Bazen kendileri kaçıp, bazen ellerine resmi kağıt verilip törenle salıverilenler?.. İşte onlar, bugünlerde oldukça rahatsız ve sıkıntılı günler geçiriyorlarmış.. Yazımızın üstünde, kupürünü gördüğümüş haberde de belirtildiği üzere, Amerika'daki densiz bir mahkûmun, «Aman, izin saatim bitti!. Geç kalıyorum..» diyerekten hapishane avlusuna paraşütle atlaması, bizimkilerin moralmanını alt üst etmiş..

Kısa adı, TÜM-TUT-HUK-TÜN-KAZ-DAY-DER. olan, Tüm Hapishane Tutuklu ve Hükümlüleri Tünel Kazanlar Dayanışma Derneği Genel Başkanı Mehmet Salih Yağlıca, «Arkadaş, bizim paramız yok da, uçak kiralayıp hapishane üstüne geldikten sonra paraşütle atlıyamıyorsak, tüm kabahat bizim mi? Dedik ya, paramız yok. Derneğimize mensup her üye, en az Amerikalı meslekdaşımız kadar namus sahibidir ve dahi, zamanı gelince kendi hapishanesine kendi dönmesini bilir.» demiştir.

Haklarında, «Firâri..», «Kaçak..», «Hain..», «Alçak..» gibi sıfatlar kullanılmasına da fena halde bozulduklarını belirten Mehmet Salih Yağlıca, hapishaneden geçici süreler için ayrılış nedenlerini izah amacıyla bir basın toplantısı düzenlemiş ve şöyle konuşmuştur :

«Ne kaçması, be kardeşim? Kimden ve niçin kaçacakmışız?

→

GEÇ KALAN HÜKÜMLÜ HAPISHANEYE PARAŞÜTLE DÖNDÜ

SİDNEY, (a a) — Hafta sonlarını izinli olarak dışarıda geçiren bir hükümlü, dönüşte geç kalacağını anlayınca kiraladığı bir uçaktan paraşütle atlayarak hapishane avlusun inmiştir.

Olay Sidney'in 150 km. batısındaki Bathurst Hapishanesinde meydana gelmiştir. Hapishane yetkilileri, tecrübeli bir paraşütçü olan hükümlünün, kız arkadaşı ile beraber avluya mükemmel bir iniş yaptığını ve diğer hükümlü ve tutuklularca alkışlandığını söylemişlerdir.

Kimliği açıklanmıyan hükümlü, geç kalacağını anlayınca hapishanenin 35 km. kadar uzağında bulunan bir hava alanına giderek uçak kiralamıştır.

BU DA AMERİKAN HAPİSHANELERİ VE MAHKÛMLARINI YANSITAN BAŞKA BİR GAZETE KUPÜRÜ...

Sadece bazı ufak, tefek işlerimizin halli için ayrılıyoruz o kadar.. İnsanlık hâli bu, dışarıda halledilecek işlerimiz, hesaplarımız çıkıyor. Hapishane idaresine başvurup yıllık iznimizi istiyoruz. Hemen «yönetmelik» deyip karşı çıkıyorlar. E, biz de ne yapalım? Kapıdan olamayınca, tünel açıp oradan çıkıyoruz.

Bir basın mensubunun, «Peki, bir işiniz için çıkıyorsunuz da, ya niye geri dönmüyorsunuz? Madem iyi niyetlisiniz, dönsenize?.» diye sorması üzerine de, Yağlıca şu cevabı yapıştırmıştır :

«Geri dönmeğe niyetli olmasak, bunu açıkça söyleriz. Açtığımız tünellerden gene geri dönmek, başlıca hedefimizdir. Fakat, hapishane idareleri o kadar uyanık ki, sormayın. Kodesi terkedişimizin üstünden daha bir hafta bile geçmeden hemen farkediyorlar. Farketmekle kalsalar iyi, bir de basına sızdırıp, «Firari» diye ilân ediyorlar ve açtığımız tünelleri de kapatıyorlar.

Oysa, biz dışarıdaki işimizi tamamladıktan sonra dönmek kararıyla yola çıkıyoruz. Hatta bâzı tünellere, belki gece döneriz diye, TEK'e müracaat edip, elektrik hattı bile döşüyoruz. Ama, gel gör ki, bizim bu temiz duygularımız istismar ediliyor ve derhal peşimize düşüyorlar.»

Tam bu sırada, acemi bir muhabirin, «İyi güzel de, gizlice kazdığınız tünellerden çıkan tonlarca toprağı nereye saklıyorsunuz?» demesi karşısında, TÜM - TUT - HÜK - TÜN - KAZ - DAY - DER Genel Başkanı cevap vereceğine, kasıklarını tuta tuta kahkahalarla gülmüş - tür.

Bir gazeteci ise, «Peki, bundan sonra ne yapacaksınız? deyince, şu karşılığı almıştır :

«Yapacağımız tek şey, kimseye güçlük çıkartmadan hapse geri dönmektir. Fakat bu konuda, asgari müştereklerde birleşemiyoruz. Üyelerimizin bir kısmı, şu Amerika'lının yaptığı gibi, cakalı bir şekilde uçaklardan paraşütle hapishanelerin avlusuna atlamak arzusunda olduğuhalde, diğer kısım, bu görüşe katılmamaktadır. Bu ikinci grup, «Hayır hapsi geri dönmiyelim de, mahkûmiyetimizin kalan kısmını dışarıda geçirelim. Vatandaşlarımız, dışarıda türlü yokluklar ve sıkıntılar içinde kıvranıp dururken, bizim, kodeslerde yangelip sırtüstü yatmamız, insanlığa sığışmaz..» demektedirler.

O itibarla bu konuda ne halt edeceğimizi şaşırdık kaldık...»

şiir köşesi

Batı Anadolu Maden İşçileri Sendikasının Yeni binasının muhteşem açılışı geçtiğimiz günlerde mahallinde yapılmıştır.

Tunçbilek'te yapılan bu tören sırasında işçi arkadaşlarımızdan Şair Necati ÇAĞIRICI, bu mutlu günü dile getiren bir de şiir yazmış ve hazır bulunanlara okumuştur.

İlgi çekici olması nedeniyle, şiiri aynen yayınlıyoruz :

«Ey toprağın bağrından cevheri bulan işçim.
Vatan Millet aşkıyla yüreği dolan işçim.
Uğrunda ter döktüğün bu güzel Vatan senin,
Çalış didin durmadan şeref senin şan senin.

Senin gayretin ile diner yurdumun yası,
Sen buluyorsun yerden çünkü Kara Elması.
Haneler seni bekler fabrika seni bekler,
Boşa gider mi sandın halisane emekler.

Büyük gayretinizi göremez ancak körler,
Gönül birliği etmiş sizlerle Senatörler.
Onların da derdidir sizlerin her hâliniz,
Ne Şeref, açılıyor bugün de Lokaliniz.

Size nice tesisler olursa hak dostlarım,
Elleri kömür tozlu ey alnı ak dostlarım.
Neş'eniz Neş'emizdir derdiniz keder bize,
Sizleri mutlu görmek elbette yeter bize.

Her türlü işinizde inanın bizler varız,
Hepinizi gönülden ve yürekten kutlarız.
Milletimin yüreği sizinle çarpar her an,
Çünkü sizden geliyor Türkiye'mize ceryan.

Açtığınız Lokalin içi neş'eyle dolsun,
İşçi kardeşlerime kutlu ve mutlu olsun.
Hayır Dua ederiz sizlere her dilekte,
Uğurlu olsun derim bu Lokal Tonçbilek'te.

Bu gayret kaldıracak yurdu kaplayan sisi,
Yaşasın Türk Millleti varolsun Türk İşçisi.»

NECATİ ÇAĞIRICI

TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU BİLDİRİSİ :

- **Sosyal muhtevalı yasalar, mayıs ayı sonuna kadar çıkarılmazsa, TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, etkili bir eyleme geçilmesini kararlaştırdı.**

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, İbrahim Denizcier Başkanlığındaki çalışmalarını tamamladıktan sonra, alınan kararlarla ilgili bir bildiri yayınladı.

9 Nisan günü Konfederasyon Genel Merkezinde yapılan ve bağlı teşkilatların icra kurullarının katıldığı «YÖNETİCİLER TOPLANTISI» nın bir devamı şeklinde sürdürülen TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu çalışmaları sonunda yayınlanan bildiride, özetle şu konulara yer verildi :

«1 — Ekonomik sıkıntılar ülkemizde artarak devam ediyor. TÜRK-İŞ'in zaman zaman yaptığı uyarılara rağmen, ciddi tedbirler alınmaması yüzünden ekonomik sıkıntılar, hızla artmakta, fiat kontrolsüzlüğü nedeniyle artan hayat pahalılığı vatandaşın yaşama gücünü geride bırakmış durumdadır.

Can ve mal güvenliği büyük ölçüde tehdit altındadır. Çalışma barışı zedelenmiş, adeta kamplaşmaya ve işçi - işveren diyaloğunun temelinden sarsılmasına neden olacak bir düzeye gelmiştir.

Türk Milletinin oyu ile kabul edilmiş bulunan 1961 Anayasasının güvencesi altındaki temel hak ve hürriyetlerimiz konusunda son derece hassas olduğumuz kesinlikle bilinmelidir. Temel hak ve hürriyetlerin kısılması, askıya alınması ya da ortadan kaldırılmasına TÜRK-İŞ Topluluğu kesinlikle müsaade etmeyecektir.

Alınan ekonomik tedbirler, üst üste yapılan irili ufaklı devalüasyonlar sonucu süratli ve şiddetle artan fiatlar karşısında işçi, memur, emekli gibi dar ve sabit gelirlilerin devletçe korunması beklenirken, kazanılmış hakların geriye götürülmesi teşebbüs ve davranışları mutlaka terkedilmelidir. Bu gibi teşebbüsler, kaynağını üzüntü ile kaybetmeğe mecburuz ki, işveren kesiminden almakta, işverenlerin teklif, telkinlerinin bir süredir tesirini göstermekte olduğu gözden kaçmamaktadır.

Hür demokratik nizamın gereği olarak, parlamentomuz bir aya yakın bir süredir, sadece Cumhurbaşkanlığı seçimiyle meşguldür. Oysa, milyonlarca vatandaşımızı yakından ilgilendiren ve yıllardır çıkması beklenen sosyal içerikli kanun tasarıları meclislerde beklemektedir. Siyasi partilerimizin ve bütün parlamenterlerimizin insaf ve izan ile hareket etmelerini, Cumhurbaşkanlığı seçimini biran önce sonuçlandırarak, milletimizin büyük çoğunluğunun çekmekte olduğu sıkıntılara kısmen çare olacağı düşünülen kanun tadil, teklif ve tasarılarına öncelik verilmesini TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu ısrarla talep etmektedir.

Çok kazanandan çok, az kazanandan az vergi alınmasını sağlayacak asgari geçim indirimini asgari ücret düzeyine çıkararak vergiden muaf tutacak ve vergi dilimlerini yeniden düzenliyecek vergi kanunları derhal çıkarılmalıdır, daha fazla geciktirilmemelidir.

Gerçek vergi adaletinin sağlanması, çalışanların üretimi daha çok arttırmasına ve çalışma şevkinin yükseltilmesine vesile olacak en önemli bir faktördür. TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, zamanında sağlanamamış ve yerine getirilememiş bir adaleti, toplumu daha da huzursuz kılan bir adaletsizlik saymaktadır.

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, ülke sorunlarının üst üste yığıldığı şu b u n a l ı m l ı günlerde, Yüce Meclislerin daha verimli ve netice verici çalışmalar yapmasını istemeyi en tabii bir vatandaşlık hakkı olarak görmektedir. İşçi - Memur ayırımının da kesin çözüme kavuşturulması, sosyal sigortalar kurumunun islahı, Tarım ve Orman İş Kanununun öncelikle ve ihtiyaca uygun bir biçimde çıkarılması, 440 sayılı kanunun yeniden düzenlenerek, işçilerin yönetime katılmalarının temin edilmesi, IYAK kısa adıyla anılan işçi yardımlaşma kanununun çıkarılması ve kooperatifler kanununun günün şartlarına göre yeniden düzenlenmesi, sakat ve eski hükümlülerin istihdamlarında, geliştirici ve iyileştirici hükümlerin kanunlaştırılması, sosyal konutlar kurumu kanunu gibi benzeri kanunların daha fazla ihmal edilmeden meclislerden geçirilmesi, siyasi partilerimiz için kaçınılmaz bir görev olmalıdır. Bu görev, Türk demokrasisinin korunması ve geliştirilmesi için, behemehal yerine getirilmelidir.

Eşel-Mobil Kanun Tasarısı yüce Meclislere bir hilkat garibesi olarak sunulmuştur. Bu tasarı, toplu sözleşme ve grev haklarını ortadan kaldırabilecek niteliktedir. Bu tasarının meclislerden geri çekilerek yeniden düzenlenmesi şarttır .

Gizli ve kapalı kapılar ardında yapılan hazırlıklar ya da, sırf işverenlerin arzusuyla gerçekleştirilmek istenilen kanun metinleri, çalışma barışını temelinden sarsar. Bu nokta asla unutulmamalıdır. TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu eskiden olduğu gibi, sosyal muhtevalı kanun çalışmaları sırasında TÜRK-İŞ'in de görüşünün alınmasını, TÜRK-İŞ ile müzakere ve anlaşma sağlanmasını ısrarla ve önemle istemektedir.

Yıllardır sürdürülen mücadeleler sonucu, elde edilmiş kazanılmış hakları ortadan kaldırmak için, sistemli bir metod geliştirildiği tesbit edilmiş bulunmaktadır. Bu metodla haklı grevler kamuoyu önünde ideolojik olarak nitelendirilmekte ve yanlış bir imaj verilmektedir. Türk Hava Yollarıyla Hava-İş sendikası arasındaki toplu iş uyuşmazlığı maalesef lokavt ve grevle bugünkü noktaya getirilmiştir. Türk-İş Yönetim Kurulu haksız ve mesnetsiz suçlamaların derhal terkedilmesi, ülkemizin en büyük ihtiyacı olan turistik döviz girdisi bakımından uyuşmazlığın kaldırılmasını grev ve lokavtlara en kısa sürede çözüm bulunmasını istemektedir.

Lokavt'a başvurulması, bu sebeple Yönetim Kurulumuzca şiddetle kınanmaktadır. TÜRK-İŞ, bu uyuşmazlığın çözümünde Yönetim Kurulunca bünyemizde bulunan sözleşmeler koordinasyon kurulu aracılığıyla katkıda bulunmaya hazırdır.

Türk siyasi hayatının en büyük hastalıklarından birisi, iktidarlar değiştikçe devlet daireleri ve kamu iktisadi teşebbüslerinde yapılan tasarruflardır. Üst düzeydeki yöneticilerden tezgahtaki işçiye ve sıra memurundan müstahdemine kadar vardırılan tayinler, sürgünler ve işten çıkarmalar sosyal bir facia olarak ortadadır.

Bu sosyal yaranın tedavisini, Cumhuriyet hükümetinden ısrarla talep ediyoruz.

SONUÇ :

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, Federasyon ve Milli Sendika İcra Kurullarının katılmalarıyla gerçekleştirilen 9 Nisan günlü toplantıda da ileriye sürülen görüşlerle yapılan önerileri, ciddi olarak değerlendirmiş ve Cumhuriyet Hükümetiyle siyasi partilere bütün taleplerin bir defa daha götürülmesine karar vermiştir.

Önümüzdeki Mayıs ayı sonuna kadar, bu istek ve önerilerimizin çözüme kavuşturulması doğrultusunda ciddi tutum ve davranışlar ortaya konmadığı takdirde, şekil ve zamanı daha sonra belirlenerek açıklanacak olan genel ve etkili bir eylem konusunda her türlü hazırlığın yapılması için, Yönetim Kurulumuz İcra Kuruluna gereken direktif ve talimatı vermiş bulunmaktadır. TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, hakların korunması, dar ve sabit gelirlerin giderek ağırlaşan hayat şartlarının düzeltilmesi konusunda inandırıcı ve kesin sonuçlar beklemektedir.»

TÜRK-İŞ TOPLU SÖZLEŞME KOORDİNASYON KURULU ÇALIŞMALARINA BAŞLADI

Geçtiğimiz günlerde Başbakanlık Genelgesiyle kurulan ve adına «TOPLU İŞ SÖZLEŞMELERİ KOORDİNASYON KURULU» denilen bu kuruluşa karşı olmak üzere, TÜRK-İŞ de, kendi bünyesinde «TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ KOORDİNASYON KURULU» teşekkül ettirmiştir.

Konfederasyon Genel Başkanı İbrahim Denizcier'in Başkanlığındaki 10 kişiden oluşan «TÜRK-İŞ TOPLU İŞ SÖZLEŞMELERİ KOORDİNASYON KURULU»nda şu üyeler bulunuyor :

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri M. Sadık Şide, Genel Mali Sekreter Ömer Ergün, Genel Eğitim Sekreteri Kaya Özdemir, Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Orhan Erçelik, Deniz-Ulaş İş Federasyonu Genel Başkanı ve TÜRK-İŞ Genel Başkan Vekili Emin Kul, Maden Federasyonu Genel Başkanı Kemal Özer, Sağlık İş Sendikası Genel Başkanı Mustafa Başoğlu, Yol-İş Federasyonu Genel Başkanı Halit Mısırlıoğlu, DYF-İŞ Federasyonu Genel Başkanı Şerafettin Akova ve Likat-İş Sendikası Genel Başkanı Ahmet Kurt.

14 Nisan Pazartesi gününden itibaren çalışmalarına başlıyan bu kurul, 1980 yılı toplu iş sözleşmeleri ve ortaya çıkan uyuşmazlıklar yanında lokavtlarla ilgili gelişmeleri izlemek, bu arada Eşel - Mobil Katsayı Sistemini öneren kanun tasarısının çalışanlar lehine yasalaşmasına ilişkin çalışmalarda bulunmakla görevlendirilmiştir.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı İbrahim Denizcier Başkanlığındaki hey'etle, Başbakanlık Müsteşar Yardımcılarından Kâzım Oksay Başkanlığındaki hey'et, ilk görüşmesini 14 Nisan günü TÜRK-İŞ Genel Merkezinde yaptıkları ve kamu kesimi işyerlerinde başlatılan toplu iş sözleşmelerinin genel esasları üzerinde karşılıklı görüş alış verişinde bulundular. Toplantı, her iki taraf için oldukça faydalı geçti.

Bundan sonraki ikinci toplantıda ise, toplu sözleşmelerle ilgili bilgi değerlendirilmesi yapılacak ve konunun detayları ele alınacak.